

Előfizetési díj:

Égész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint.

Nyiltár soronkint 1 K

Kéziratokat

nem küldünk vissza

Feltámadott.

Valahonnan a hegyek mélyéből, a völgyek öléből sebes szárnyu szellők szakadnak ki, a ragyogó napsugár, a zsendülő természet, a madárének hirdetik, hogy tavaszfakadás van. Uj élet köszönt felénk, a dermesztő, halálos álmom felszakad a föld kebléről.

Kétezer esztendővel ezelőtt a szabad szellők szárnyán egy dicsőséges kiáltás tört az ég felé: Feltámadott. És megújodott a világ, mint tavaszfakadáskor a természet. Mert az a nap volt az örök eszme diadalának ünnepe, az erkölcs, a felebaráti szeretet, a változatlan igazságok s az örök élet hitének diadalmi napja.

Feltámadt az örök igazság, amely az emberiséget megszabadítja a kétségbeeséstől s felemeli a porból, ahová letiporja az élet tülekedése, az önzés, a zsarnokság és a nyomor. A megváltó eszme feltámadása az a jövők méhébe bevillanó sugár, amely virágot fakaszt a pusztulás talaján; a megváltásba vetett hit az az égi áldás, amely vigasztal és erősít, mert az igazság győzelmét jelenti a bűn felett.

Krisztus keresztre feszítettett és feltámadott. Kikelt a sírból, mert jobb, nemesebb volt, mint bírái s mert a gonoszság ölte meg, az igazság pedig feltámasztotta.

A rendkívüli asszony.

A falu alatt, az erdő szélén, egy százados tölgy árnyékában ültek az asszony és a leány.

Az asszony telt idomáin megfeszült a sima, fekete pongyola, a leány törékeny alakjával, fehér batiszt ruháskájában úgy nézett ki mellette, mint a mesebeli hamupipóke a büszke, szép királyasszony mellett.

A leány zokogott, az asszony vigasztalta.

— Ne sírj te kis bolondos Ila, ne sírj. Hidd el, nem méltó az a hűtlen arra, hogy szép szeméidből egyetlen könyesepp is hulljon utána. Szép vagy, ifju vagy, te vagy az élet. . . Nézd, hogy vonul el felettünk egy sötét terhes felhő — tele vésszel, viharral s utána hogy fog mindjárt mosolyogni a derült ég; így fog elvonulni lelkedről is a bánat és szivecskéd egén fel fog tűnni a boldogság derüje, egy új, tiszta szerelem. . .

— Oh — sóhajtott fel a leány — könnyű neked Edith. A te józan gondolkodásoddal, tiszta látásoddal és örökké mosolygó arcoddal nem fogod megtudni soha, hogy mi a boldogtalanság. Azért jöttem hozzád vigasztalást keresni, mert te rendkívüli asszony vagy, nagy és erős, ne engedd hát, hogy szívemet összetörje a bánat. És zokogott tovább. Leesett volna a földre, ha az asszony fel nem fogja két karjával. Oda-

A bűn és gonoszság nem ülhet diadalt az igaz felett, akinek sírjáról elhengeríti a sziklát az az örök hatalom, aki az embert jónak és nemesnek teremtette. A lenyüggött, megfélemlített tömegek, a nyomorultak és szenvedők kebléből pedig feltör a hozsánna, amikor elérkezik az isteni igazságok diadalának napja s a zsarnoki önkény durva hivalkodása megtörik az eszme hatalmán.

A világnak az a legmagasztosabb tragédiája, amely a Golgotán ért véget s az Isten fiának feltámadása azt tárják az emberiség elé, hogy a jót kiirtani nem lehet, mert az még a sírból is életre kel. Az a tanítás, hogy az Isten egyszülött fiát küldi a gonoszság leküzdésére s csak halála árán válthatja meg a világot, arról beszél, hogy a jó és rossz között öröktől fogva küzdelem folyik; a rossz megtámadja magát az Istent, fellázad az örökkévaló ellen, lerombolja a hitet, az oltárokat és eszményiségét, de eljön a megváltás ideje s azok az igazságok, amelyek az emberiség lelkének mélyében laknak, újra felragyognak és legyőzik a sötétséget.

Az ezeréves Magyarország történetének lapjaira is fel van írva a sötét kétségbeesés; a szenvedések lapjai keservvel voltak tele. De amint az emberiséget megváltotta az

vonta a leány fejét a keblére s míg nagy, gyermekes szemével egy pillanatig elmerengett a multon, halk hangon kezdett beszélni.

— Azt hiszed Ila? Várj. Ha megígéred, hogy nem sírsz és erős leszel, elmondok neked az én történetemet.

A leány félbehagyta a sírást, könyes szemével bámulva nézett fel az asszonyra. Nem tudta elképzelni, milyen története lehetne az ő okos, bálványozott Edithjének, kit gyermekkorától ismert és szíve minden dobbanásával szeretett.

Az asszony arca egy árnyalattal halványabb lett, szeméit félig lehunyta és beszélt:

— Tíz éve, hogy férjhez mentem. Te akkor még bábuval játszó gyermek voltál, én a legszebb és legszegényebb leány a társaságban. Szülőim a rajongásig szerettek, ismerőseim elkényeztettek; úgy nőttek fel, mint egy üvegházi virág. Minden mulatságon jelen voltam s az udvarlók serege vett körül. Kérem is akadt elég, de egy sem olyan, amilyenről én álmodozni szoktam, vagy szülőim tetszését megnyerte volna. Végre jelentkezett egy, aki megnyerte tetszésemet. Zsolnay Ödön, egy kreolarcu főhadnagy, az ezred legszebb, legdaliásabb tisztje, de egy elszegényedett gentry család sarja. A többi sejtethed. Egybekelésünk elé leküzdhetetlen akadály gördült, a kauciót nem birtuk összehozni. Zsolnajt időközben áthelyezték, nekem egy másik

örök igazság, úgy megjött mindig a nemzet feltámadása is; a magyarok hazája mindig újra támadott.

A vértanuk nem hálnak meg hiába, sírjaikból világosság árad s feltámadnak ők az utódok lelkében, eszméik diadalában.

Nagy kinszenvedés volt nemzetünk ezeréves fenállása alatti története; külső és belső ellenségek egyaránt megsemmisülésünkre törtek. Felhasználtak ellenünk minden eszközt, harcba küldték a civilizáció hizelgő szavait épügy, mint a barbár népek kiméletet nem ismerő kegyetlenségét.

Megtántorodtak népünk legjelesebbjei; néptelenek lettek a virányok. Kemény békókat vertek ránk s már úgy látszott, hogy elveszünk.

De föltámadtunk! Eljött a megváltás, az örök igazság győzelmé.

A kereszt alatt az egész emberiség üdve fakadt; a vértanuk Golgotáján kihajtott a szabadság virága. Mert Magyarország államiságának, függetlenségének eszméjét kiirtani nem lehet s ami millióknak közös tudatává vált, az halhatatlan igazság.

Sokszor megültük a feltámadás ünnepét. A tatárjárás, a török rabiga, az abszolutizmus járma után mindig eljött a megváltás.

És a feltámadás napján sejtelem fog el

kérem akadt, mostani férjem. Közöséges gondolkodásu, erőszakos embernek ismertem s már kezdettől idegenkedtem tőle, de dús gazdag volt s szülőim mindent elkövettek, hogy hozzámenjek.

Akkor én is így sirattam elveszett álmaimat, mint most te. Pedig te még nem vesztettél semmit, csak egy ábrándot, egy rózsaszínű ködkép foszlott széjjel. Te még nem tudod, csak sejtethed, mily szörnyű egy oly ember karjaiban pihenni, akit utálunk. Én már tudom. . .

Ahogy asszony lettem, belopta magát szemeimbe az a borzadályal teljes merev üres nézés, melytől még te is oly sokszor megborzadtál.

Jártam, keltem, beszéltem, de soha egy pillanatig sem voltam teljesen ébren. Az uram megérezte, hogy egy léleknélküli lényt szeret. Eleinte mindent megpróbált, hogy közönyömből, mint ő hitte, felébresszen. Durva lett hozzám, de akár egy szobrot bántalmazott volna. Sírt, könyörgött, fetrengett előttem, hasztalan volt minden. Pedig nem voltam kegyetlen, csak nem éltem és nem éreztem semmit. Sokszor karjaiban akart megfojtani, majd ölelt, csókolt, de az én arcomat soha nem látta elpirulni és az én hideg ajkaim soha nem adták vissza csókjait. Egy szép test voltam lélek nélkül.

Később azután ő is megunt, másutt keresett és talált vigasztalást. Azontul úgy éltünk, mint két testvér egy fedél alatt; én kezdtem életre ébredni.

bennünket, hogy a haza népe a közel jövőben ismét nagy nemzeti újjászületés ünnepét fogja ülni. Mintha közelednék már az új hajnal hasadása: mintha a multak romjai közül friss légáramlat csapna elő, hogy új eszméket hozzon, amelyek megtisztítják a világot, megszügyenyítik az önzést s megneemesítik a szíveket.

A posvány fölé új, szilárd talajt kezdünk rakni, amelyen felépül az eszményibb, önzetlenebb kor.

A közélet mezején új virágok fakadnak. A gyomot lassan-lassan kiirtják a jog, törvény és igazság nevében haragra indulók és reméljük, hogy tiszta, üde lég önti el a szenvedelmektől telített légkört.

A társadalmon is új légáramlat süvít át. A balzsamos, tavaszi levegőben szinte érezzük az egészségesebb szellem szárnyuhanását. Még kételkedünk benne; úgy vagyunk vele, mint hosszú tél után a virágfakadással, nem merjük remélni, de már megcsap a kipattanó rügyek nyers illata.

És mindenképp ez a nemzet, mely annyi háborgás után is szilárdan áll ősei örökében, ez a nemzet élni fog hitében, hazafiságában s ha a vigasztalan, kétségbeesítő napokban meg is dermedtek néha tagjai, ereibe újból és újból friss vér szökell és föltámad a tetszhalálból.

Magyarország templomainak tornyaiban a feltámadást hirdelve zúgnak a harangok... A szent csarnokokban fölseng a Halleluja, messze szétkiáltva, hogy az eszme örökké él!

És erősödjének meg a népek az ő hitükben: az örökkévaló Igazságnak élnie kell, mint ahogy a pokol kapui se vehettek erőt a megváltón, aki feltámadott.

Ebben a hitben méltó lesz a szív ünnepe az eszme föltámadása napján.

—
Mult az idő, az uram teljesen magamra hagyott. Gyakran hetek multak, hogy nem találkoztunk. Ő ment szórakozásai után, én is megjelentem ismét a társaságban. Ujra a régi, vidám asszony lettem s nem tagadom, szívesen láttam az udvarlókat is. Csak egy szokásom maradt meg a multból, a különös merev nézése. Kacérkodtam, mulattam és azt hiszem, egyik másik udvarlóm néha-néha kicsit fel is bátorítottam, de jaj volt annak, aki merészebb szándékkal közeledett hozzám. Ott találta magát szemben az én különös, merev, fagyasztó nézésemmel, melytől lehült minden csepp vére. Utáltam a férfiakat egytől-egyig és meg voltam győződve, hogy boldogság és szerelem nélkül fogok élni.

Ekkor találkoztam újra Zsolnayval.

Nagyobb örökséghez jutott, lemondott rangjáról, visszavásárolta ősi birtokukat, mely a mienkkel volt határos és elkezdett gazdálkodni.

Bár engem feltűnően került és az első látogatást kivéve, soha sem fordult meg házunknál, mégis gyakran kellett vele találkoznom. Ami igen meglepett, soha egy szóval sem emlékezett meg a multról, egy gyengéd szava, egy pillantása nem volt számomra.

Engem bosszantani kezdett a dolog. Kacérkodni kezdtem vele, kerestem a társaságát. Mind hiába, egy üres bőket nem bírtam kicsikarni tőle.

A modern házasságok, régi boldogság.

Valami egy évtized óta nagyon sokan — férfiak és nők, tudósok és gyakorlati emberek — foglalkoznak azzal a kérdéssel, miképpen lehetne a boldogság és a házasság fogalmát a legtökéletesebben egyesíteni. Mert sajnos — az életben nagyon sokszor ennek az ellenkezőjét látjuk. Kutatják a férfiak házasságviszonyának okát, valamint a sok boldogtalan házasságét. Végeredményben arra a meggyőződésre jutottak, hogy a házasságot reformálni kell, javítani a feleség erkölcsi és anyagi helyzetét. Amilyen kívánatos a nők gazdasági önállóságra való nevelése és amilyen szükséges, hogy a férfiak elismerjék a nők jogainak egyenlőségét, ezt a kérdést ily módon megoldani nem lehet.

A feleség jogi helyzete javulhat ennek révén s a férfiak hozományvadászata talán korlátozva lesz. De a házasság boldogságát, egyetlen alapját nem az érdekközösség adja meg, hanem a testi és lelki közösség, amelyet meg nem adhat semmi törvény. Ennek zálogát oly közös érzelmek, áldozatok és egyezmények képezik, melyek kizárólag a szívből és lélekből fakadnak. Ezek az alapfeltételei minden családi boldogságnak.

E tulajdonságok és érzelmek létezését csak a házasság folyamán alapíthatjuk meg. Az ebből eredő csalódások és a velük járó keserűség teremtették meg a „házasság csodjének“ szálló igéjét. — Voltak irók, akik a legkomolyabban ajánlották, hogy minden házasságot csak öt évre volna szabad megkötöni (egyesek csak egy évet engedélyeztek) és ennek eltelte után a gyermekeket törvényesen biztosítani kívánták. Természetesen kinevették. Egy másik a nő részéről követelt határtalan türelmet, szeretetet, gyöngédséget, nyíltságot és odaadást, amelynek alapján egyedül építendő fel a házasság boldogsága. Akadtak, akik nem tartották elég erősnek a lírikus köteleket és több súlyt helyeztek a prózai tulajdonságokra, életfeltételekre.

A házasság boldogsága a legnehezebb művészet. Nem érhetjük el csupán a testi és érdekközösség árán, hanem esatlakozik ehhez a mélyseges kölcsönös megértés, a szellemi összhang és a korlátlan bizalom. Oly súlyos tényezők ezek, melyeket csak nagyon ritkán találunk két emberben tökéletesen kifejlődve. Vannak, akik a legnagyobb balgaságnak jelölik ama házasságokat, melyek a harmincadik év előtt köttenek — szerelemből. Állítólag a fiatalabb embert elkábítják holmi külsőségek; házasságot köt anélkül, hogy meggyőződne, meg vannak-e választottjában a nélkülözhetetlen lelki tulajdonságok is. Az ilyen házasságból eredő csalódások, a belőle következő küzdelem a megélhetésért képezik amaz önmagával való meghasonlás alapját, melyet arnyiszor idéznek a házasság ellen.

Tükröm elé álltam. Szébb voltam mint valaha, különös gonddal kezdtem öltözködni, meg se láttam. Nem esoda, ha gyanu villant meg agyamban. Érdeklődni kezdtem multja iránt és megtudtam mindent. Hogy régóta, még hadnagy korából, egy asszonnyal van viszonya, egy mindennapi teremtéssel, aki sehogy sem volt méltó hozzá. Megtudtam, hogy ő miatta mondott le rangjáról is.

Mintha szíven szurtak volna. Ekkor ébredtem tudatára, hogy még mindig szeretem és a féltékenység ezer ördöge marcangolta szívemet.

Egyszer egy kirándulás alkalmával, a társaságtól elmaradva, véletlenül pár percre magunkra maradtunk.

Én megfélemlítkezve mindenről, keserű szavakkal tettem szemrehányást neki. Vádoltam a multért, a mult és jövő minden szenvedéséért és a végén arra eszméltem, hogy ott sirok a karjaiban és tulvilági boldogsággal hallgatom szavait.

Elmondta, hogy azért került, mert szeretett és tudta, érezte, hogy nem méltó az én szerelmemre. Megvallotta, hogy nem a kaució, hanem az az asszony volt az oka, hogy egymásé nem lehetünk. Akkor félt a botránytól, de most már — örökre szakított vele. Megmentő angyalának nevezett, aki kirántottam a pocsolyából.

— Azokról a napokról, amelyek ezután követ-

A házasság boldogságának érdekében követelik a szabad elváltást, ha a házastársak nem illenek egymáshoz, ha „nincs tehetségük a házassághoz“ illetve, ha nem bírják a szükséges lelki tulajdonságokat, a jellemet, a kedélyt, szeretetet, jó akaratot, a szelidséget és erőlyel párosult gyöngédséget.

Az okos asszony például nem fogja soha szellemi fölényét éreztetni az urával szemben. Ez a tapintat hiányát árulná el. A nyugtalan, ideges hangulat okvetlen a házi boldogság rovására megy, mely egyenesen lehetetlenné válik, ha ezen idegesség fokozódik. Esetleg feltűnési vágy, szeszélyesség, álhatatlanság és önzés fejlődik belőle. Viszont a boldog házasságot nemcsak az érzelmek bő és finom volta, de főleg mélysége alkotja meg. Oly érzelmek, melyek nem fajulnak el a túlzásig, rajongásig és szentimentalizmusig, hanem bizonyos értelemben felemelgettek.

Különös fontossággal bírnak a házasságot nézve az önzés és altruizmus felé hajló érzelmek. Az altruista módon szerető férfi fáradhatatlanul dolgozik, hogy megszerezze családjának a jólétet, biztosítsa jövőjét és boldogságát. Ennek pedig gyakran az az eredménye, hogy a nők a nekik hozott áldozatokat természetesnek találják és férjük önzetlenségét vajmi kevésre becsülik.

A nőnek annyiban van fontos szerepe a családi boldogság terén, amennyiben egész erejével az otthon jólétének szentelheti magát, míg a férfit hivatása kiszólítja az életbe. Ahol a nőnek is keresnie kell, ott helyzete annyiból hátrányára változik, mert a házi teendőkhöz még a hivatásos munka is járul. A viszonyoknak teljes összhangra emelése tehát hasonlíthatatlanul több tevékenységet és magasabb jellembeli fejlettséget követel meg. A háztartási budget szoros betartása, a házirend és pontosság sokkal többet járul hozzá a házasság boldogságához, mint azt sokan feltenni hajlandók. A nők nem mind jegyzik fel kiadásait, azért nem tudják, mire költik a pénzt. A ház körül esett károkkal nem törődnek, a míg a javításnak már helye nincs és új beszerzésekkel természetesen új kiadások is keletkeznek, amelyeket esetleg kevés gonddal el lehetett volna kerülni.

Rendszerint a „meg nem értett“ asszonyok követik el eme mulasztásokat, akik alárendelt dolognak tekintik a háztartást és a főszerepet társadalmi állásuk emelésében találják. Nagyon téves az a feltevés, hogy a jó házasságnak egyszersmind egyoldalúnak is kell lennie. — Mindkét résznek nem szabad megfélemlítkeznie arról, mit jelent a „feleség“ szó. Az asszony legyen felesé az ura minden érzelmének és viszont. Minél finomabb a házastársak szellemi élete, annál erősebben fejlődhetik a vonzalom

keztek, nem beszélek neked, te azt úgy se értenéd... hittem és boldog voltam.

— Oh Ila, én nagyon tudtam szeretni!

Az asszony elhallgatott. Apró batiszt kendőcskéjével megtörülte homlokát és a leánynak úgy tetszett, hogy verejték nyomok maradtak azon.

— Megesalt a nyomorult — kiáltott fel azután szenvedélyesen, és hangja megremegtette a leány szívét. — Érted Ila, megesalt! Megtudtam, hogy soha egy pillanatra se szakított régi szerelmével. Az én karjaimból az övébe sietett, az én csókjaimtól nedves ajkait az övére tapasztotta, a tőlem tanult szerelmes szavakat az ő fülébe sutogta tovább.

És én még mindig tudtam szeretni.

Letérdeltem eléje a porba, úgy kértem, hogy szakítson a másikkal, vigyen el magával messze, szegénységbe, nyomorba, követni fogom, én szakítok érte az egész világgal.

Az anyjával hozakodott elő, egy ósdi gondolkodású öreg asszonnyal, aki belehalna, ha fia elvált asszonnyal élne.

— Halj meg hát velem, könyörögtem neki, egyesüljünk a halálban, ha nem lehetünk egymásé.

Még most is látom cinikus mosolygó arcát, mellyel szavaimra válaszolt:

— Miért halnánk meg, mikor élhetünk boldogan? Légy okos és szeressük egymást tovább is.

amely nélkül el nem képzelhető a boldog házasság, mert ez adja a tisztelet és rokonszenv alapját.

Ha a tapasztalatokat a teoriában hangoztatott felfogással összehasonlítjuk, azt látjuk, hogy sem az idealistáknak, sem a realistáknak nincs igazuk, mert sok külső és belső tényezőnek kell egyesülnie, ha a kívánt célt el akarjuk érni. A külső tényezők korántsem bírnak itt olyan boderővel, mint az általános, materialista felfogások hangoztatják. Befolyásukat jelentősen csökkentik a belső tényezők. E szerint a "házasság iránti tehetség" mindenkori a legfontosabb kelléke lesz a családi boldogságnak. Aki Himen láncait magára ölti, igyekezzék előszörban ennek titkát megismerni — férfi és nő egyaránt.

Aktualitások.

(Piaci gonosztevők.) Szinte unalmassá vált már az élelmiszerek drágaságáról való folytonos beszéd. Évek óta közkezen forgó aktuális téma ez és szomorúan tapasztaltuk, hogy segíteni nem lehet rajta. Ha a hus ára némileg esik, drágább lesz a kenyér. Mihelyt pedig beüt a termés, vagy olesó a főzelék, a hus ára szalad fel annyira, hogy a szegényebb embereknek fényűzési cikké válik.

A drágaság mellett még növeli a panaszt az élelmiszerek hamisítása, amely nemcsak a nagy városok élelmiszer gyáraiban, hanem immár vidéken is folyik. Igaz, hogy nálunk csak néhány élelmiszert hamisítanak, a nagy városokban pedig minden elképzelhető ennivalót, de azért akad itt is bőven hamisított portéka. Mert Magyarország a tisztességtelen verseny klasszikus földje. Évtizedeken keresztül szabadon garázdálkodott itt mindenféle visszaélés, amelyet most már csak következetes munkával és vasszigorral lehet kiirtani.

Hiszen kérem még a legjobb családokban is megessék, hogy az élelmiszerek hamisításán rajta eszük valakit. A vizezett tej olyan közönséges portéka, hogy alig érdemes róla beszélni. Megtörtént már Zalában is, hogy kecsiszámra öntögettek ki a tejet.

A szélteben folyó hamisítás jellemzésére a legeredetibb annak a budapesti légynek az esete, amely tejet akarva enni, naphosszat hiába kóválygott a piacon, sehoh se talált egy cseppnyi valódi, hamisítatlan tejet. Az egyik kofánál a tej szalicilios volt, a másikonál szódás, azonkívül valamennyi meg volt keresztelve vízzel. Vajból akart hát nyalakodni, de timsós volt a fagygyuja. A lisztes botba repült, de ott is gipszes volt a liszt. A cukorban krétát talált, az ecetben vitriolt, a bor pedig, melyet a koresmában szopogattott, fukszinós volt. Erre aztán teljesen megundorod-

— Mintha arcul ütöttek volna. Akkor ébredtem fel teljesen. Akkor láttam meg, hogy ki ez az ember, akit én Megváltóként imádtam.

Rendkívüli asszonynak tartasz Ila, nagyok és erősek, ilyen volt a szerelmem is, elképzelheted, milyen volt a fájdalom . . .

Én is sirtam, csak hogy véres könnyeket. Imádkoztam és átkozódtam egyszerre és bűnös testem kinjában fetrengett a sárban. Öngyilkos akartam lenni és még se lettem az. Elhittem magammal, hogy azért, nehogy a másik örüljön diadalának; valójában pedig mert nem tudtam nála nélkül meghalni.

Azzal tisztában voltam, hogy az övé többé nem leszek. Szerettem, de megvettem. Megpróbáltam felemelt fejjel, mosolyogva járni előtte. Valahogy ez a mosoly megkövesült az arcomon, azóta folyton mosolygó arccal látok.

Mikor észre vettem, hogy ez bánja, még vidámabb lettem, udvarlókat szereztem, s ime ő is közéjük állott. Mikor meg se láttam, hídag, gögös lettem hozzá, örültem megszeretett, szakított az asszonyával és engedelmes, hű rabszolgám akart lenni.

Csak hogy az én szívem akkor már másodszor lett összetörve. Az elsőt kibirta, mert az törte össze, akit szerettem és mert megtudta gyógyí-

dott a légy ettől a csalfa, hamis világtól és elkeseredésében öngyilkossági szándékkal a légyölő papírra feküdt. De az öngyilkosság nem sikerült, a légyölő papír is meg volt hamisítva, mérge helyett téglaporról volt behintve.

Ennek a mesebeli légynek a történetét éljük mi boldogtalan halandók.

A kereskedelmi forgalomba kerülő zsiról nem tudja sem a kereskedő, sem a fogyasztó, hogy miféle keverékből áll. A tejről pedig immár nem lehet általánosságban elmondani, hogy azt a tehén adja.

Kiszámíthatatlan milliókat zsarolnak ki nálunk a vízből, amelyből már nagyon sokan meggazdagodtak.

Ezek a szomorú állapotok már nagyon tűrhetetlenek; itt már csak a legszigorubb törvények alkalmazása segíthet valamit. Csak a törvényhozás szüntetheti meg ezt a lelketlen népcsalást, mert az emberek milliói semmit sem tehetnek közös nyomoruságuk enyhítésére. A törvényhozásnak kötelessége, hogy gátat vessen az élelmiszerzsorának és veszedelmes kinövésének, az élelemhamisításnak. Módosítani kell az erre vonatkozó nyelvi törvényszakaszt.

Ha egy szegény éhes embert, aki egy darab kenyert lop, félévi fogházzal büntetnek, akkor a péket, aki százak gyomra és zsebe ellen követi el a legbűnösebb merényletet, csupán kihágás címén ítéli el néhány korona pénzbüntetésre.

A törvényhozásra vár tehát a fontos feladat, hogy ezeknek a gonosztevőknek végleg elvegye a kedvét az élelmiszerhamisítástól és a törvény minden szigorával sújtsa le rájuk. Ha néhány ezer korona pénzbüntetéssel vagy börtönnel fogja sújítani őket minden egyes hamisítás alkalmával, úgy rövidesen véget érnek az élelmiszerhamisítások és végre elérhetjük, hogy drága pezűnkért legalább valódi élelmiszert kapunk.

* * *

(Az örök ifjúság.) Hölgyeim, amit most mondom, ez nem kis jelentőségű aprólékos dolog. Tessék tehát elolvasni és megszívlelni. Ha meg is tartják, egyszerre beüt a nagy családi béke és annyi lesz a boldog férj, hogy sok. Emellett még az a nyereségük is meglez a hölgyeknek, hogy késő öregkorukig ifjak és szépek maradnak.

Régi dolog az, hogy az ifjúság és szépség fenntartásának leghatalmasabb szere a nyugodt élet, a jó kedély, a szertelenségektől való tartózkodás. A közmondás is azt tartja, hogy a harag árt a szépségnek. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy legtovább maradnak ifjak és üdék azok, akik vidámak, de nyugodt s kevésbé izgékony természetűek.

Egy francia orvos tudományos alapon is kimutatta, hogy a nők minden szépítőszer nélkül is szépek maradnak, csak néhány szabályt kell

tani az, akit szerettem, de a második halálos seb volt, ennek már nem volt orvosa.

Ilyenek a férfiak Ila — fejezte be az asszony fáradtan elbeszélését — nem érdemes bankódni utánuk. Most már láthatod, hogy megnyugodtam én is, elvonult felettem a vihar és újra mosolyog a nyájas kék ég, szívemben a béke honol . . .

A leány könyvtelt szemekkel fogta meg barát-nője kezét.

— Edith te nem fejezted be őszintén a történetet, a te halavány arcod, fájdalomtól remegő hangod mást mondanak nekem . . . Te szakítottál Zsolnayval, mert büszke vagy és erős, de a szived az vérezni fog örökké, mert szegény Edithem, te még mindig . . .

— Ila halgass — sikoltott fel az asszony s kis kezeivel már be is fogta a leány száját.

De azért szép büszke feje lassan-lassan meghajolt és a másik pillanatban ott zokogott keserves szívtepő sirással a leányka keblén, ki elfeledve saját bánatát, szerető szavakkal igyekezett vigasztalni, bönedsíteni a nagy, a rendkívüli és az erős asszonyt . . .

Pallerné Török Irén.

betartaniok. Csak az a baj, hogy a szabályok között egy nagyon súlyos is van. És ezen alighanem megtörik a francia tudós elméletének gyakorlati haszna.

Mert amit a szépségörvos megkövetel, az a hallgatás. A beszéd megerőlteti az arovonásokat, fárasztja a bőrt s ezáltal keletkeznek a gyűlöletes, kellemetlen ráncok, amelyek a vénülést jelzik. Az asszonyoknak, ha szépek akarnak maradni, a felesleges és hangos nevetéstől is tartózkodniok kell. Nem szabad szesz italokat inniok, mert a szesz zavarja az arovonások nyugalma. Az új szépséggyógymód feltalálója esküt tesz a sikeres eredményre, mely szerint minden nő, aki tanácsát követi, nagymama korában is szép és ifju marad.

De most jön a tanács gyakorlati értéke!

Egy kised társasághoz tartozó hölgyek megfogadták, hogy az utasításokat betartják. És meg is cselekedték — egy negyed óráig. Azután lemondtak az örök ifjúságról.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publi.

Azok a váltók!

Ezen a héten egyik biharmegyei községben öngyilkossá lett az öreg Mocsáry Sándor, aki szürszabó mester volt. A legjobb módu embernek tartották a faluban . . . és az öreg 70 év terhével a vállain nem akart koldusbotra támaszkodva ballagni nem messze sirjáig.

Mert hát koldusbotra juttatta őt az az ősi magyar szokás, a mit eleink tán még Szittyiából hoztak magukkal, hogy jó barátaink elének teritenek egy hosszú zöld papirost és azt nekünk alá kell írunk — és később ki is fizetünk. S jaj annak, a ki a kezességet megtagadja, — de jaj annak is, a ki elvállalja! Mert az első esetben örök haragot von magára a szivtelenségért, amiért megszorult felebarátjain segíteni nem akar; másodsorban pedig legtöbbször esetben neki kell azt az adósságot fizetni, amiért más élvezett esetleg pezsgőt, kártyát és szerelmet . . .

Az öreg szürszabó nem bírta elviselni a kezesek e mindennapi tragédiáját — és főbe lötte magát. Mi pedig szomorúan bólintgatunk e hír felett:

— Hej be jó, hogy nem minden embert vert meg az Isten ilyen érzékeny szívvvel, mint azt a jámbor szürszabót! Hiszen ha mindenki főbe durrantaná magát, a ki tisztelt felebarátjért már fizetett: hányan maradnának életben? Az biztos, hogy itt Zalaegerszegen is rögtön megszünne — a lakásinség; a társadalom fele örök lakást találna az illatos fűgyökér alatt. Mert ugyancsak divat ám a kezesség; hiszen a tömérdek pénzintézet, a mely ugy szaporodik nálunk, mint a tengeri nyul, ugyancsak felvirágoztatta ezt az ipart. Én zsirálok neked, te zsiráj nekem. És aztán te fizeted a te adósságot, de én nem fizetem az enyémet, — fizesd te!

Tömérdek sokan vannak, akiknek egy pehely sulyával sem esik lelkiismeretükre, ha helyettük más izzadja ki keservesen, sokszor éveken keresztül a súlyos váltó törlesztéseket. Hogy szegény családapákat a megőrülés szélére juttat a gyötörő gond — mi közünk nekünk ahhoz?

De ebben a tekintetben a társadalom morálja is szörnyű laza és könnyelmű. Ha valaki adósságban lubikol — azt teljességgel nem tekinti becselenségnek. Sőt! Még virtusnak tartják, ha valaki zseniálisan be tudja csapni a világot. Pedig hát én ki merem mondani, hogy a ki tovább nyújtózik, mint ameddig a takarója ér; a ki kényszerítő körülmények, a könyörtelenül parancsoló saúkság nélkül adósságot, csak hogy még pillanatnyi kedvteléseinek is eleget tudjon tenni, adósságra halmoz: az hitvány ember!

És hányan járnak ilyen gúfások emelt fővel a világban, befogadva a legelőkelőbb társaságokba! A kik miatt álmatlanul forgódnak ágyában a szegény tönkretett kereskedő, a ki nekik jöhízeműen hitelezett; a kik szinleg másokkal foglaltatják le a fizetésüket, hogy a hitelezőjük foga koppanjon; a kik előkelően berendezkednek és azután árverést tartatnak, hadd nézzen a butorkereskedő sirva a portékája után! . . . És a kik ezeket a körmönfont gázságokat elkövetik, még nagyrabcsült, sőt szerepvívó tagjai is lehetnek a társadalomnak. No igen, mert nem

bon-ton valakinek a belügyeivel, bármilyenek legyenek is azok, foglalkozni.

Bezzeg katonáknál már nem megy olyan könnyen a dolog. Ez a teület bizony kiteszítja kebeléből ezeket a veszedelmes parazitákat. Hát azt kérdelem én: nem változtathatnánk meg egy kissé az adósságinálásban fenálló léha morált? Bizony bizony, ha ezt a felfogást csak egy kissé szigorítanák is: kevesebb lenne a kereskedelemben a csőd, kevesebb a cifra nyomorúság, kevesebb hivatalnok embernek tiltanak le a fizetését . . . és talán még most is élne a szegény öreg szürszabó, Mocsáry Sándor . . .

A kiket pedig érdekel, hát kijelenthetem, hogy nem éppen a Mocsáry Sándor esetéből kifolyólag firkáltam ezeket ide.

Legenda a női nyelvről.

Kopognak és belép — megnyúlt orral, szegény —
Egy derék barátom, egy lelkes agglegény,
S keservesebb arccal, mint az őszi felleg,
Mesélni, beszélni, panaszkodni kezdett.

— Nézd, az ablak alatt, amott lenn a kertben
Kicsi gyermek játszik.
Éppen úgy kezdettem,
Mikor a napokba
Egy édes kis lányhoz benéztem egy szóra.

— Nézd, amott az ágon rügy fakadt, vidáman
Fürodve tavasznak enyhe sugarában.
Mennyi boldog remény, — mert érez az ág is!
Mennyi szép vágy, óhaj — mert él a virág is!
Nézd, most a fücska körül néz, kezében
Fonalat pattogtat széles jó kedvében,
Ostornyelet keres; — most kapja, oda fut:
Letöri az ágat, a rügy a sárba hullt,
Ráköti a spárgát, aztán hajrát kiált
S vigan hajtvá semmit, rohan a kerten át.

Lásd csak, ez az élet: egy pajkos, rossz gyermek,
Kit azonban, sajnos, soha meg nem vernek.
Kis rügyecske vagy te, én talán egy galyfa,
Indulunk tavasznak reménytel megrakva.
S lehet, hogy már holnap letör a rossz gyermek
S velünk sújt más, akit még élve felejtett.
Oh hidd el, mit sem ér örülni, élvezni:
Egy galy, egy rügyecske, nem vagyunk más semmi.

A kis lány rám nézett, egy szó, egy hang nélkül,
De én kiolvastam fekete szeméből,
Mit jelent mosolya, ahogy reám nézett:
— Holnap utólja van. Sovány az ebéled!

— Talán nem is hiszed? — Folytattam én
[tüzzel. —
Nézz szét a világon. Találkozol bűnnel,
Pedig bölcsőjében erény volt még neve.
A gazdag úr háza adóssággal tele.
Az ott beállhatna szentképnek a falba,
Ha nem gaz bűnököt földne jámbor arca.
A nagy hazafinak legnagyobb a zsebje,
Tömd ezt s azonnal szolgád less a nyelve
S az ünnepezt zseni, kit szajhók dicsérnek,
Egyben nagy: adósa minden főpincérnek.

A kis lány rám nézett: két kacagó szemben
A hamiskás választ rögtön észrevettem.
— Ej, ej, csakugyan olyan rossz a világ sorja?
Na, máma elseje, máma fordul jobbra.

— Ah, hát gonyolódunk? Hallgass ide tehát,
Ős időkből mondok régi históriát.
Kicsi lányok ugye, semminek sem hisznek,
Csak nagymama mondta régi meséiknek.
Mesélek hát én is. Kezembe kezdet adj,
Csak úgy közömbösen, nehogy faképnél hagyj
S egész közömbösen kezdem a regeszót.
Kezdjük hát! Mese. Egyszer volt, hol nem volt. . .

Távol vidéken, messze túl a kék Adrián
Szerelmes volt egymásba egy ifjú és egy leány.
Itáliában történt: máshol nem eshetett,
Ott állítólag most is vannak szerelmesek.

Csodás ott az éghajlat. Szerelmes ott a nap,
Hévtől a virágok is lángra gyúltanak.
A tenger is szerelmes: hiszen a színe kék
S szerelmes kék ruhában mosolyog le rá az ég.

De mindez rút csalárdság, kelepce mind csupán,
Nászútra cifra díszek, mint csipke a ruhán.
Ki nem veszem Velence híres galambjait,
Ez az, amire most históriám tanít.

Hűsz édes volt az ifju, tizenhét a leány,
Állottak életüknek fakadó tavaszán.
Festő volt mind a kettő, kit Muzsa ihletett,
Együtt mentek keresni örök hírt, nagy nevet.

Szólt az ifju: Festek olyan képet, minőt
Nem festhet utánam senki s nem festett ezelőtt.
A lány szólt: Fessük együtt, úgy jobban sikerül,
A biblia is mondja, hogy nem jó egyedül.

Kezdték mindjárt a munkát. Nagy volt a téma
[s szép:
A boldogságot kellett hogy hirdesse a kép.
Mi másról lenne is szó két ifjú lény között?
Azt vélik, minden boldog itt lenn s minden örök.

Először gazdag rétet ábrázolt az a kép,
Melyen virágot ifjú s odább egy lányka tép.
Ezt elhajítják. Nem jó. A legnagyobb baja,
Hogy a lánytól az ifjú nagyon távol vala.

Következett az erdő. Egymásnak oldalán
Vidám beszélgetésben ment az ifjú s a lány.
Ez tetszett kissé. Mégis eldobták. Szó, beszéd —
Nem ad ez boldogságot, csupán a kezdetét.

A harmadik új vászon a lány és a legény
Ott ültek egymás mellett virágos völgy ölén.
A nyári napsugártól ellankadt fü, virág
S a két ifjunak arcán kigyúlt szerelmi láng.

Az ifjut az ifjú festé, a leány meg a leányt.
Egyszerre kezdték festni mindkettő ajakát.
Ajak ajakhoz ér már, egy-két vonás csupán . . .
Úgy is tudjuk, mi csattan édesen azután.

Mert amint egymáshoz ért a két festő ecset,
Váltott a két művész is égő tekintetet.
Szem-szembe, szív a szívre, ajakhoz ajk tapadt,
És — és — a dicső festmény máig csonkán
[maradt.

Mert hát — hogy is mondjam csak? — édes
[csók mámore
Amint elcsattant, épp oly mohón suhant tova.
Csalódott, fásult szívrrel, némán, unalmasan,
Bosszúsán néztek széjjel — s elváltak szótalan.

Mi lett velök? Nem írták pergamenre soha.
De föléledt sírjukból a két halott pora.
Galambbá lett a porszem. Kinöttek szárnyai
S Velencebe röpültek galambok száza.

Ott túrbékolnak csalfán. Bohó nászutasók
Hisznek nekik s azt vélik, hogy édes, jó a csók.
De hogyha vége s a pár némán, csalódva áll,
Velence sok galambja odább kacagva száll.

S ha csalfaság, csalódás a csók, a szerelem?
Mit ér akkor az élet, mit ér, mondd meg nekem?

Közben pedig halkán, neszszel se neszszelve
Borult vala künn a kertre öreg este.
Néztünk az ablakon messze, messzeségbe,
Ébredező csillagokkal fényeskedő égre.
A pajkos fücska már aludt bizonynyal
Édes anyja karján, álmodva manókkal,
Bohó tündérekkel. — Kicsi ostorkája
Ketté törve borult a rügybimbócskára.

Tenger csillag ott fön, két csillag mellettem.
Körülnéztem fanyar, unalmas, rossz kedvben.
Nini! Itt mellettem a két csillag könnybe.
Istenem! Hát mit is beszélhettem össze!
Homlokomhoz kapok — mellettem két csillag
S ott fön is, úgy látom, mind könyeznek,
[sírnak . . .

Oh én, én ügyetlen! A hold is kinevet!
De szomszédom könnyén át mosolyogva így felelt:

Velence galambjairól
Még egy másik rege is szól.
Élt valahol, közel, messze,
Síkságon vagy rengetegbe;
Tegyük őket bármi tájra,
Élt egy fiu, meg egy lányka.
Egyik sem volt képzelt zseni,
Nem kívántak ők festeni
S mégis, lásd a bátorságot,
Keresték a boldogságot.

Szólt a fiú: Megtaláltam
Két szemednek a párjában.
A lány nem szólt, — piros arca
Csak a legszebb választ adta.
És elmentek, — oh, mily próza!
Kézénfogva — a templomba.

Szálltak évek sebes szárnyon,
Mint megannyi édes álom.
Édes álom — közbe-közbe
Egy apró kis angyal jött be.
Messziről jött, el is fáradt,
Ott maradt hát boldogságnak

Egy kis barna, egy kis szöszke,
Kicsi háznak féltett gyöngye.

Mennyi vígság! Mennyi remény!
Nincs párjuk a föld kerekén!
Ez jogász lessz, az katona —
Jaj, csak baj ne érje soha!
S szent áldásért — oh mily próza —
Sohsem jártak
Kilincse uraságnak —
Hanem csupán — a templomba.

Szálltak évek sebes szárnyon,
Hó etolvadt a határon
És örök hó hullt helyébe
Egykor ifju pár fejére.
Kéretlenül, lomha lábon
Beköszönt az örök álom;
Kéretlenül, de nem félve
Borulnak hús sár ölébe —
Próza vég — együtt szálva,
Az öröklét templomába.

Am hamvaik szárnyra keltek,
Mind megannyi galamb lettek.
S Márk-teréről — Velencéből
Boldogságot így hirdettek:
Nem festeni, nem mesélni,
A boldogságot át kell élni.
At egy nővel, szeretettel,
Igaz hittel, becsülettel
S ha vág a gúny, hogy ez próza:
Keress támaszt — a templomba!

Kigyúlt lenn két csillag — amott fön az égen
Mosolygott a többi ezer angyalképpen.
Kiegyenesedtem; — alattunk a kertben
Magszólt a tücsök halkán, félve, csendben,
Még a letört ág is a hervadó rügyre
Ráborult, a hűvös szellő ellen küzdve.
Fehér szirmait a virágos barackfa
Édes suttogással hullatta, hullatta.
Remegő kezemmel — eltűnt a fanyarság! —
Mefogtam szomszédom remegő kacsóját
S mintha megvallanám a magas egneknek
Ráleheltem egy szót félénken: — szerettek! —

Én részvételt szoltam: Szerelmes barátom,
Ez a férfi sorsa ezen a világon.
Hiszük mi magunkat győzhetetlen hősnak,
Neveznek ridegnek, csufolnak erősnak.
Mi magunk rohanunk a halállal is szembe
S nem győz le semmi, lásd, csak az asszony
[nyelvet.

De ne panaszkodjál, ne is szégyenkezzél,
Édesebb vereség nem érhetne ennél.
Hiszen tudod, mért oly erős a nő nyelve? . . .
Mikor az Úr Adám bordáját kivette,
Hire futott rögtön a paradicsomban:
Asszony jön a házhoz! Nosza innen-onnan
Összefutott minden, ami szép volt s gyöngéd.
Hozták az új lények szépségüknek gyöngyét.
Jött a harmat: ebből támadt gyöngye teste —
Jött az éj s a fejét dús hullámmal fedte, —
Leszállott két csillag ragyogó szempárnak,
Kélt, piros hajnal mosolygó orcának.
Úgy hogy mire kint volt Adám oldalcsontja,
Eva már ott állott, de némán s mosolyogva.
Az Úr fejét vakarta, hogy lött ilyen bakot,
Aztán mosolyogva mefogta a csontot,
Mely eddig Adámban egy hó szívet hordott,
Mely védett egy dacos, büszke férfi mellett,
Mely nem hátrál, nem tür és soha sem enged:
Szent kezébe vette ezt a büszke bordát,
Ezt a győzhetlent
S néma ajkak közé így teremtett abból
Ici-pici nyelvet.

Hivatalos rovat.

I.

Közhírré teszem, hogy az 1909 évi tőkekamat és járadék adó kivetési lajstrom, az 1883. évi 44. tc. vonatkozó §§-ai értelmében a városi adóhivatalnál 8 napon át vagyis f. év április hó 12-től 19-ig bezárólag közszemlére kitétetett, a hol is a hivatalos órák alatt bárki által beekintethető.

II.

Közhírré teszem, hogy a borhamisítás és hamisbor forgalomba hozatalának tilalmazása tárgyában alkotott 1908 évi XLVII. tc. értelmében vezetendő nyilvántartások megkezdésére vonatkozó határidő 1909 évi június 1-ig meghosszabbított.

Zalaegerszeg, 1909 április 7-én.

Dr. Korbai, polgármester.

Hírek.

Sánc regiment. Nagyszombaton évről évre összeverődik a határjárók csapata. A sánc regiment kegyelettel fentartja annak a napnak emlékezetét, amelyen vitéz eleink elűzték a török martalócokat a város falai alól. Szép hagyomány, kegyeletes szokás ez, amely azonban mindig lanyhul, mindig halványodik, míg egyszer csak elvész a nagy rendben, amely irtózik a sip, dob lármájától és néhány rozoga puská durrogásától; eltűnik abban a nagy szürkeségben, amely letöröl az életről minden poézist és megfosztja a hagyományokat. Most már csak néhány legény össze a puspánbokrátság puskával és ha a sortűz nem sikerül, egy kocsit még ki is csufolják őket. Pedig bizony nagyobb parádával, az emlékhöz méltó keretben kellene fentartani azt a hagyományt, amely egyedül Zalaegerszegé, amelynek sajátosság nó-tája, története s eredeti vonásai csak itt élnek. Más eredetiség már ugyis rajtunk. Más nemzeteknél a haladás megnevesíti, átalakítja az eredeti szokásokat, sajátosságokat, izlést, életmódot; nálunk pedig teljesen el is törli, megsemmisíti. Eltűnik a Göcsej minden eredetisége, mert balgán resteltük, hogy göcsejiek vagyunk. Eltűnik a régi népviselet, a háztípus, a tájzólás; ehelyett reinközösi gunyát öltött a föld népe is, jellegtelen, ormótlan házakat épít s megtanul urasan szólni, megcsufolván nemcsak a göcseji tájzólást, hanem a magyar nyelvet. Így tűnnek el a népszokások is, így temetjük el a multat, ahelyett, hogy megőriznénk mindazt, ami jó, szép, nemes és eredeti, ami a lelkünkben sarjad. De csak járjuk a határt, énekeljük el a sáncregiment utóját, ne bántson senkit a tilinkó sikongása, a rezes dob tompa zörgése, mert a husvéti felvonulásban egy nemes hagyomány, egy kedves népszokás, kegyelet és poézis él.

Izr. istentiszteletek kezdete. Hétköznapon reggel 1/2 7 órakor, este 3/4 7 órakor; péntek este és ünnep előtti este 1/2 7 órakor; szombat és ünnep reggel 3/4 7 órakor; szombat és ünnep délelőtt 1/4 11 órakor. F. hó 13-án Maskir istentisztelet kedden d. e. 10 órakor. Szombat és ünnep délután 4 órakor.

Halálozás. Egy vigkedélyű öreg ur, id. Kovács József nyugalmazott kántortartó hunyta le jószágos szemeit örökre. Hetvenhárom év terhe nyomta a vállait, de azért jó humora és munkakedve nem hagyta el. Pedig sokat dolgozott életében addig, a míg közszolgálatban állott. Néptanító volt Monostorspátiban, a hol 43 éven át tanította az ifjúságot istenfélelemre és emberszeretetre. Maga volt a pontosság és a rendszeret mintaképe. A tanítás nehéz feladata mellett a kántori teendőket is ellátta és a felbőttek oktatásának fáradságos munkájára is vállalkozott. — Kitűnő pedagógus volt és mint ilyen több pályaművel díjat nyert. A tapolecai tanítói járáskör 1898-ban ünnepélyesen jubilálta és disztribummal jutalmazta kiváló érdemeit. Akkor lett tanítónak, a mikor még a jegyzői teendőket is a tanító látta el s ő ebben a minőségében 10 évig tevékenykedve sok elismerést aratott. — Olyan nagy népszerűségnek örvendett, hogy a szomszédos községek több ízben ajánlották föl a jobb javadalmazású kántori állásokat, ő azonban nem akart megválni attól a községtől, a melyben ifju korát töltötte, s a melyben atyja és nagyatyja is hasonló minőségben 147 esztendőn át becsületesen működtek. Néhány évvel ezelőtt nyugdíjba ment, hogy fiának engedje át az állást, a melyben a Kovács család másfél századon át közmegelegedéssel szolgált a népnevelés tövises, de lélekemelő munkáját. Nyugdíjba ment, de nem nyugalomba; mert öreg napjaiban is dolgozott, magán órákat adva és hivatalba járva. Most végre pihenőre tért. Hat gyermeke és 21 unokája siratja. Nyugodjék békében.

Gyászhir. Závody János kereskedelmi iskolai tanító, Závody Albin kir. kuriai bíró, nagykiszvári törvényszéki elnök fia 18 éves korában néhány napi betegség után váratlanul meghalt. Domokos Ignác tapolecai vendéglős egyetlen leánya, Irénke 14 éves korában, hosszú szenvedés után meghalt. A mélyen sujtott család iránt általános a részvétel.

Szalonka vadászat. Ferencz Ferdinánd trónörökös három napig gróf Festetics Tassiló vendége volt s ez idő alatt 28 szalonkát és egy vadmacskát lőtt. Az eredményt, más évekhez viszonyítva, kevések mondják s általában a vadászok az idénnyel nincsenek megelégedve. A legjobb területeken is feltűnően kevesebb a szalonka, mint máskor, amit a szokatlan időjárásnak tulajdonítanak.

A Országos Gazdasági Bank zalaegerszegi fiókja. Hónapokkal ezelőtt megindult a mozgalom aziránt, hogy az Országos Gazdasági Bank Zalaegerszegen fiókot állítson fel. A közönség körében az eszme viszhangra talált s rövid idő alatt a bank új kibocsátású részvényeiből közel 200.000 K értéket jegyeztek. Az érdekeltség a fiók létesítését kimondta s azóta már be is rendezték a helyiséget a r. kath. plébánia bérházában s a mult héten tartott közgyűléssel véglegesen befejezett tény, hogy a fiók néhány nap múlva megkezdí működését. A közgyűlés esüörtökön volt a kereskedelmi kör termében. Megjelent Nagy Andor, a bank budapesti igazgatója, részt vettek a helyi érdekeltségből herceg Sulykovszky Viktor, aki a közgyűlésen elnökölt, lovag Berger Emil, Bartha László, Nagy László, Eitner Sándor, Sárközy Viktor, Reich Samu, Reisinger Rudolf és sokan a zalaegerszegi részvényesek közül. Miután herceg Sulykovszky Viktor a közgyűlést megnyitotta, az előértekezlet által kiküldött bizottság részéről Sárközy Viktor beszámolt az eddig történetéről. A bizottság szükségesnek látta, hogy a zalaegerszegi fióknak a központhoz való viszonya, nevezetesen annak autonóm vezetése az itteni részvényesek érdekében tisztáztassék és biztosíttassék és gondoskodás történjen arról, hogy a fiók a jövőben esetleg teljesen önállóvá válhassék. A bizottság tárgyalásai alatt ugyanis az a nézet jutott kifejezésre, hogy előnyösebb volna egy független pénzügyi intézet alapítása, hogy az üzlet eredménye a helybeli részvényesek javára biztosíttassék, mert a bankfiók által elért eredmény a Gazdasági Bank összes és nem csak itteni részvényesei javára esik. — Nagy Andor igazgató a bizottság nevében előterjesztetke kijelenti, hogy az Orsz. Gazdasági Bank zalaegerszegi fiókja az üzletvezetés tekintetében autonóm ugyan, de a banknak csak fióküzlete, tehát nem lehet független intézet, hanem az anyaintézetnek egy szerve, azzal egy és ugyanaz. A mozgalom célja eredetileg is az volt, hogy egy fiók létesíttessék s miután annak felállítását a részvényesek jegyző érdekeltség öhajította, a központ pedig előnyösnek látta, a fiók megnyitása immár befejezett dolog. Az itteni érdekeltség által jegyzett részvények az Orsz. Gazdasági Bank részvényei, az alapítási tervzet nem egy önálló pénzügyi intézetre vonatkozott s a bank javára szóló jegyzésekkel önálló intézet nem alapítható. A fiók a hitelműveleteket önállóan intézi, az igazgató tanács közreműködésével. Az igazgató tanács tagjait a központ jelöli ki s a fióknak külön igazgatósága és felügyelő bizottsága nem lesz. A fiók most már feltétlenül megnyílik s működését valószínűleg a jövő héten megkezdí. — Nagy Andor igazgató beszéde után a közgyűlés véget ért. — Megemlíttük, hogy a központ a fiók igazgatóját és tisztviselőit már kinevezte.

Zalamegyei gazda kitüntetés. Szombathelyről írják, hogy az ott tartott tenyész állatvásáron az első és második díjat Elek Ernő ujnepi gazdaságában nevelt két bikának ítélte oda a zsuri. Ez a ritka kitüntetés bizonyítéka annak, hogy vármegyénk állattenyésztése magas nivón áll. A két remek állatot Szombathelyen meg is vették, egyiket 1100, a másikat 1000 koronáért.

Jegyzőválasztás. Ángyán János vonyarevashegyi körjegyző nyugdíjba vonulásával megürsedett körjegyzői állásra egyhangulag György Ferenc aljegyzőt, aljegyzővé pedig Bokor József segédjegyzőt választották meg. A megválasztottak évekig működtek Ángyán János mellett s

megszerették maguknak a nép szeretetét és felebbvalóik elismerését.

Vizvezeték és villamosvilágítás Sümegen. Vármegyénk kies fekvésű kis városában, Sümegen élénken tárgyalják a vizvezeték és villamosvilágítás létesítésének kérdését. A kiküldött bizottság serényen dolgozik s a vizvezeték tervezetének elkészítése iránt már meg is tették a lépéseket. A villamos művek megépítése kétszáz ezer koronába kerülne s miután ekkora összeg társadalmi uton alig volna összehozható, a bizottság egyelőre csak a vizvezeték megépítését szorgalmazza. A tárgyalásokat Eitner Zsigmond orsz. képviselő, mint a helyi bizottság elnöke vezeti.

Közyűlés. A Nagykanizsa városi és járási gazdakör e hó 14-én tartja rendes közgyűlést, amelynek tárgysorozatába az elnöki és titkári jelentések s folyó ügyek vannak felvéve.

Analfabéták oktatása. A „Zalavármegyei Közművelődési egyesület“ lelkes agitációja folytán rendezett analfabéta tanfolyamok elsejét dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos zárta be. Felsőhábon Deutsch Endre izraelita elemi iskolai tanító mutatta be munkája eredményét a kir. tanfelügyelő, Király Elek kanonok, a község előljárósága, az izraelita hitközség előljárósága s a hahóti többi tanító jelenlétében. — Királyi tanfelügyelő melegen üdvözölte jelenlevőket a „Zalamegyei Közművelődési Egyesület“ buzgó elnöke, Batthyány Pál gróf nevében is s a tanító szorgalmát méltatva, lelkes és hazafias intelmeket intézett a tanfolyam hallgatóihoz, kik szép eredményt mutattak be.

Az országgyűlési képviselő választók névjegyzékének kiigazítása. Zalaegerszegen f. hó 6-án igazították ki az országgyűlési képviselő választóknak 1910. évre érvényes névjegyzékét. A névjegyzék szerint mult évben föl volt véve 883 szavazó, időközben megszűnt elhalálozás, elköltözés és egyéb ok miatt 58-nak a szavazata, szaporodás volt 60, tehát a szavazatok összes száma 885. A névjegyzékét május hó első napjaiban közszemlére teszik s azt bárki megtekintheti.

Tűzoltó tanfolyam. A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó csapat parancsnoksága folyó évi május 2-ától 15-ig terjedő időben az őrtanyán tűzoltó tanfolyamot rendez. Célja, hogy a tűzoltó szakismereteket terjessze s olyan tűzoltókat képezzen ki, a kik a hatóságoknak kellő szakvéleményt adni, tűzoltó egyesületeket szervezni, ezek tagjait kiképezni s vezetni képesek legyenek. A tanfolyam elméleti és gyakorlati lesz. Tárgyai: alakulás és szervezés; tűzrendészeti s tűzrendőrségi szabályok ismertetése; a szivattyú s alkatrészeinek magyarázata; tűzjelzés, szivattyúsok, mászók, bontók, mentők teendői; vizszerzés; egyenruházati és szolgálati szabályok előadása; a tüzek minőségének s oltási módjának ismertetése. A tanfolyam látogatása díjtalan. A résztvevők látogatási igazolványt kapnak. Résztvehet minden 18—42 éves, fedhetlen előéletű, ép testtel bíró férfi. A tanfolyam hallgatók száma 30-ban állapíttatik meg. Az elméleti és gyakorlati előadások naponként reggel 6—8-ig és délután 5—7-ig lesznek. A gyakorlatokhoz szükséges tűzoltó szerszemet a csapat díjtalanul engedi át. A távolabb fekvő községekből jelentkezők részére a parancsnokság a lehetőséghez képest díjtalan lakást biztosít a tanfolyam tartására. Jelentkezni 1909. április hó 30-ig a tanfolyam vezetőjénél Kardos Samu alparancsnoknál (lakása Kölesei utca 1 szám) szóval vagy írásban lehet.

Adomány. A Zalaegerszegi Karácsonyfa Egyesületnek N. N. Söjtörről 2 koronát küldött, amelyért ezton mond köszönetet az elnökség.

Könnyítés a villamos berendezések körül. A városi villamos mű üzemvezetősége a közönségnek a villamos bevezetéseket megkönnyíteni öhajtván, elhatározta, hogy azoknak, a kik laká-

Oppolzer, Drasche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. POPP cs. és k. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 év óta egyedüli leghathatósabb fogszeret,

a száját, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítja, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a legkínzóbb fájalmaktól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jótékony hatásuk. Valódi csak az én céggemmel, a K 2.80, 2. — Anatherin fog-crème-tubus — 60, üvegben 1.40, csomagban — 70. Fogpor 1.20. Nem habzik, a fogakat nem rongálja. — Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszertüzetekben.

saikba vagy üzlethelyiségekbe folyó évi május hó 15-étől szeptember hó 1-ig terjedő időben vezetetik be a villamos világításhoz szükséges szereléseket, ezen idő alatt díjmentesen szolgáltatja a villamos áramot és csak szeptember 1-e után fizetik majd a szabályrendeletileg megállapított világítási díjakat. Az égőtestek árai következők: közönséges világos izzólámpák, 5 gyertyafényűek darabja 90 fillér, 10—32 gyertyafényűek darabja 70 fillér. Homályos lámpák darabonként 8 fillérrel többre kerülnek. Fém-szálas izzólámpák, melyekkel 70% áram-megtakarítás érhető el, 115 voltos 25—30 gyertyafényű, páros kapcsolásra 4 korona, 50 gyertyafényű egyes kapcsolásra 5 korona; 100 gyertyafényű egyes kapcsolásra 6 korona. — A bevezetéseket kívánatra részletfizetésre is elkészítik.

Tömeges nyugdíjazás a katonaságnál. A katonaisztek már régóta panaszkodtak, hogy nagyon lassu ez előmenetel. A hadügyminiszter ezen úgy akar segíteni, hogy mindazokat a tiszteket, akik már 40 éve szolgálnak, felszólították, hogy adják be nyugdíjazási kérvényeiket. Ezen kívül tervbe vették a szolgálati időnek 35 évre való leszállítását is. A hadseregben tehát gondoskodtak arról, hogy az előléptetést biztosítsák és gyorsítsák. Mikor érünk még oda, hogy a polgári pályákon is biztos legyen az előmenetel, legalább bizonyos középső fokig.

Uj távirtdahivatal. Légrád községben, a postával egyesített állami távirtdahivatal, korlátozott nappali szolgálattal, folyó hó 7-én megnyitott.

Megjutalmazott napszám. A földművelésügyi miniszter Vernár Ferenc zalacgerszegi napszámot 100 korona pénzbeli jutalomban részesítette s részére diszoklevelet állított ki. A jutalmat s diszoklevelet főispán ur a minap küldte át a város polgármesteréhez, hogy azt a megjutalmazottnak nyilvánosan átadja. A diszoklevél szövege a következő: Vernár Ferenc zalacgerszegi gazdasági munkás szorgalmas munkálkodását, példás hűségét, derék, becsületes viselkedését elismeréssel s díszlettel méltányolom. Budapest, 1909. február havában. Darányi s. k. magyar királyi földművelésügyi miniszter.

Zalai bakák. Serajevóból írják: A Montenegro ellen mozgósított hadtestek közt a nagykanizsai 48-ik gyalogezred első zászlóalja is helyet foglal, mely a többiekkel ma (április 3-án) nagyobb hegyi gyakorlat után Veresanin hadtestparancsnok tartományi főnök előtt diszfelvonulást tartva, ezen alkalommal rendkívül szép magatartása és pompás menetelése által általános feltűnést és tetszést keltett. Volt ott más magyar, német, cseh, karinthiai és egyéb nemzetiségű legény is, de mindezek sorából a zalamegyei 48-asok hatalmas kiváltak.

A nagykanizsai Pátria pótkávégyár részvénytársasággá alakul át oly okból, hogy szélesebb alapokra fektetve egyrészt a katánggyökér termelése a hazai mezőgazdaság részére biztosítás, másrészt, hogy a külföldi pótkávévet lehetőleg kiszorítsa. Az alaptőke 900 000 K, amelyet 9000 db 100 koronás részvényvel hoznak össze. Részvények jegyezhetők a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárnál Nagykanizsán.

Öngyilkosság. Schreiner Vendel kaszabási lakos 50 éves gazdálkodó mult kedden este a mezei munkáról hazatérve, családjával vacsorához ült. Derült hangulatban költötte el vacsoráját és szó nélkül kiment a szobából. Jó sokáig föl sem tűnt Schreiner távollmaradása, csak akkor keresték, a mikor éjjeli őrség teljesítésére rendelték ki. Keresték a házban, a szomszédságban is, de eredménytelenül. Másnap reggel a községen kívül lévő pajtában találtak meg, egy gerendára felakasztva. Az orvosrendőri vizsgálat kúlerőszak nyomait nem észlelte rajta, kétségtelen tehát, hogy ömaga vetett végezt életének. Tettenék oka ismeretlen.

Tolvaj cigányok. Nagypénteken nagy heti vásár szokott lenni a zalacgerszegi piacon. Ezt az alkalmat természetesen felhasználják a cigányok arra, hogy az ünnepi lakomához való dolgokat beszerezzék. Ahány cigány van Nekeresen és Pozván, az mind a piacon járt-kelt, mintha nekik volna a legtöbb dolguk. Mikor már itt szünetelt az üzlet, ellátogattak a házakhoz is. Két leány és egy legény a templom felé vette az útját s lekuporodtak a hátulsó fal tövébe. Lesték a besurranásra kedvező pillanatot. A két hölgy nagyon szerette az édességet s mindenáron

egy kis kompótról akartak gondoskodni, ezért egy uri házat tartottak szemmel, ahonnan már máskor is elemeltek néhány üveg befőtt gyümölcsöt. Ezuttal szintén sikerült nekik nyolc befőtt üveget elemelni az előszobából. Az üvegek egyik leány szoknyái alatt, a belső zsebekben tüntek el s mikor a meglóptott uri ember az elveszett csemegét kereste, már ott kuporgott a három cigány a fal mellett. Mintha semmi sem történt volna. Nagyon megvultak lepetve, amikor a lopott holmit náluk kereste a bottal felfegyverkezett uri ember. Dehogy loptak ők befőttet! A haragra lobbant ur a bottal ráhúzott a cigányleány vastag szoknyáira. Az ütés nyomán egy üveg cserepei és meggyeszemek hullottak a földre. A gyümölcs tehát fel volt fedezve. A morók azonban még mindig védekeztek a gyanu ellen és sehogysem akartak a rendőrségre menni. De az összeverődött emberek a károsult segítségére siettek és bekisérték a társaságot. Amíg ezek a templom alatt történtek, őt helyről is felhangzott a cigányok sivalkodása. Régi praktikájuk ugyanis, hogy ha valamelyiket tetten érik, verekedést kezdenek, hogy magukra tereljék a figyelmet s a tolvaj menekülhessen. Ezuttal azonban nem sikerült a manóver. A rendőrség gyorsan összeszedette az összes cigányokat s megkezdődött az inkvizíció a rendőrségnél.

Felvétel a fumei tengerészeti akadémiába. A fumei tengerészeti akadémia átíratában értesítette a vármegyét, hogy a jövő tanévre kiírta a pályázatokat. A jövő évben 70 ingyenes és kedvezményes tanulót fognak felvenni, de előnyben részesülnek a katonák és állami hivatalnokok gyermekei. Az intézetbe 14—18 éves fiúk vehetők fel, még pedig az I. évfolyamra: 14—16, a többi évfolyamokra 16—18 évet betöltöttek. A folyamodványhoz szükséges honossági igazolvány, erkölcsi és orvosi bizonyítvány, továbbá a megfelelő képzettségről szóló okmányok. Bővebb felvilágosításokat az akadémia ad. A kérvényeket legkésőbb június 15-ig be kell adni, a magyar állampolgároknak pedig, akik alapítványi helyre tartanak igényt, legkésőbb május 15-ig kell folyamodniuk a m. kir. honvédelmi miniszteriumba.

Vetőburgonya beszerzés. A mult évben nagymérvben fellépett a burgonya levétfodrosodása, ami ellen új vetőgumó beszerzése a legbiztosabb védekezés. A földművelési miniszter tehát a gazdák számára kiváló fajtaú burgonyát szerzettetett be s azt kedvezményes árrért bocsátja a gazdák rendelkezésére. A Tapoleavidéki Gazdakör ilyen vetőgumó beszerzésére segítyt kért s a földművelési miniszter 6000 K. segítyt folyósított, amelyből a gazdakör 21 vagon burgonyát szerzett be s azt 5 K 35 f. kedvezményes árrért adja át a tagoknak.

Nem szednek többé tandíjat az elemi iskoláknak. Magyarország aránytalanul sok analfabétáját növelte az a körülmény is, hogy fizetni kellett az elemi iskoláztatásért. Falusi emberek sohasem fizettek szívesen a tudományért. Inkább nem tanultak. Nagysokára végre ingyenes lesz a népoktatás. A ránk következő szeptemberben már a kis elemistáktól nem szednek tandíjat, nem szednek járulékot, ingyen adják a tudományt a népokiskolákban mindenütt. A szegénynek is joga lesz a műveltség, az iskolai oktatás áldásaiból nem lehet ezentul kizárni azokat, akik nem tudnak fizetni. A hivatalos lap már bejelentette az új iskolai év kezdetére a megváltozott helyzetet. A miniszter rendelete kioktatja már a tanfelügyelőségeket mihez tartás végett. Tandíj nincs, 30 filléres ugynevezett járulékok nincs az állami iskolákban az 1909—10 ik évtől kezdve. De azért, hogy teljes ne legyen az öröm, valami kis csücske a multak itt rekedt még: az 50 fillér beiratási díj. A szegényeknek ugyan ez elől is megadhatja a felmentést, de kár, hogy ezt is el nem törölték. Az így befolyó jövedelem kell az ifjúsági és tanítói könyvtárakra. Legelső sorban az ifjúsági könyvtárak fejlesztésére. Így áll az ingyen tanítás s most már létsük rég sóvárgott hasznát!

Vasúti belesét. Felker József vasúti munkás a tapoleai vasúti állomáson egy teherkocsit akart megfékezni, a kocsit azonban elrántotta s mind a két lábán keresztül ment. A szerencsétlen ember másnap iszonyu kinok között meghalt.

Pályázat katonaiskolai helyekre. A honvédelmi miniszter értesítette a vármegye alispánját, hogy ez év szeptemberben a soproni katonai főreáliskolában 50, a budapesti Ludovika

Akadémiában 61 alapítványi illetve egész vagy félingyenes hely üresedik meg. Ezekre a helyekre a honvédelmi miniszterhez kell pályázni.

Késelő testvérek. Péter György 10 éves háthóti fiu az istállóban foglalatokodott. Bátyja, Péter József, aki mindössze 14 éves, kifogásolni valót talált a munkán s összeszedte a gyereket. Ez visszafelcselt, ami Józsefet annyira dühbe hozta, hogy háthóti szokás szerint bieskát rántott s öcsesét mellbe szúrta. A kis áldozatot élet-halál közt vergődve vitték a kórházba.

Tavaszi gyógyítások. Az életet ébresztő tavasz meleg napsugaraival földünk minden élő szervezetére hihetetlen hatással van. Életet ad és életet vesz! Különösen az utóbbit bizonyítja sok embertársunk szomorú kimulása, akik áldozatai a márciusi nagy ébredésnek. Mert a tavasz meleg nemesak a test élettani sejtjeit szaporítja, hanem ilyenkor a testet emésztő kóros sejtek is rohamosan fejlődnek és pusztítják a testet. Ez okból leginkább tavasz idején szorul a szervezet az orvosi tudomány támogatására, mely hivatalosan a test ellenálló képességét öregíteni és netalán fennálló betegségeket körülhatárolni, visszaszorítani. Az uralkodó orvosi irányok között ezen hivatásnak legtökéletesebben felel meg a vérgyógyítás (Hemopatia), mivel ez élettani új és tökéletes vért ad a testnek, a vérkeringést rendbe hozza és az összes szervek táplálkozását emeli, ezzel egyszersmind a szervezet ellenálló képességét növeli. Ezen gyógy mód megalkotója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinék e célra berendezett intézete van Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt. Mindazok, akik köszvény, görvélykór, asthma, szív-, gyomor-, vese-, ideg- vagy vérhajtásban szenvednek, teljes bizalommal forduljanak ezen hírneves orvoshoz, mielőtt valami gyógyfürdőbe vagy gyógyintézetbe mennének. A kezelés igen egyszerű, kellemes, minden viszonyok között alkalmazható, hivatási zavarokat nem okoz.

A makacss meghülest

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A Scott-féle Emulsio

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Lóavató. Országszerte lóavatót tartanak a folyó év tavaszán, a melyhez minden gazda köteles a tulajdonában levő lovakat elővezetni és osztályozás alá bocsátani. Zalacgerszegen a lóavató május 18-án délelőtt lesz; ide a városban és Olakülvárosban levő lovak lesznek előállítandók. Az elővezetendő lovak száma 217-et tesz ki.

Rohitschi Tempelforrás

emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi fő-aktár: Hoffmann Józsefnél Budapest, Bithory utca 8

Időjárás. Metsző északi széllel kezdődött a tél. Valahonnét a zord északról újra előtört a tél, megjött a hideg és a hó, amely beborította a hegyeket. Hétfőn este azután kiderült s kedden reggelre megfagyott. Négy fok volt a hideg. Dél felé felmelegedett, de szerdán reggel még alacsonyabb fekvésű helyeken deret észlelték. Csütörtökön azonban megjött a tavasz. Verőfényes enyhe nap virradt ránk. Mindamellett figyelni kell még a tavaszi ruhák divatja nem kezdődött el. Mert foga van a szélnek.

Amiről tudni nem szabad.

Hát van a világon olyan dolog is, amiről tudni nem szabad? Van ám kérem! Tessék csak megkérdezni Kántor Bözsit, majd megmondja ő a ráadásul még olyat is fog sóhajtani, hogy a szívük majd meghasad belé.

Bözi legalább így adta elő az esetet: »Tetszik tudni, Manei nővérem épen a nyár derekán töltötte be életének 18-ik évét. S egyszerre nagy leány lett belőle. A ruhája majdnem egy fél méterrel lett hosszabb; a ponyva regényeket eldobta s azóta csak Zolát meg Tolsztojt forgatja állandóan. Anyus a télen már bálba is elvitte s azt is megengedte, hogy az utcán fiatal emberekkel sétálhasson. Utóbb meg már otthon is fogadta őket, amikor a mama nincs otthon, s ilyenkor engemet rendesen valami ürüggyel kiküld s igér füt-fát; no persze, csak hogy egyedül maradhassanak.

Egy darabig simán ment minden, de amikor egyszer a mama korábban jött haza, Manei nagyon kipirult arccal rontott be hozzám s könyörgött: mondjam meg anyuskámnak, hogy én is velük együtt voltam. Este pedig észrevettem, hogy Manei az ágyban göresösen zokog. Elhatároztam, hogy a sötét titoknak végére járok. Másnap reggel részvételteljes hangon megkérdeztem Maneit, hogy mi a baja; mire ő, tessék elképzelni, egy 15 éves nagy leánynak azt vágta a szemébe, hogy: »ilyen kis bakfisknak nem muszáj mindent tudni«. Vérpiros lettem, de egy szót se szóltam, hanem felemelt fölve a faképnél hagytam, azon nemes elhatározással, hogy megboszulom magam. Jaj de édes lesz az a pillanat, amidőn a titkot ki fogom pattantani.

Nehezebben vártam Nemes Gábor jövetelét, mint Manei. De Istenkém — szívem nagyot dobbant — egyszerre csak Gábor köszöntését kell fogadnom a spájk kellő közepén.

— Itthon van Mancika? kérdezte gyönyörű fuvola hangján.

— Tessék a tiszta szobába fáradni, azt hiszem most stikkel.

Idegesen raktam helyére az uborkasalátát, a koszméte-szószt, meg a délről maradt töltött káposztát és a tiszta szoba ablaka alatt felhúzódó padláslétrára másztam. A legelső fokról jól kivehettem mindent, ami a szobában történik, ellenben ők engem nem láthattak. Megfigyeléseimet így irtam be naplómba még az nap, tehát élethűen:

— Gábor és Manei 50 cm. távolban ülhettek egymástól és vadul verték a zongorát. Egyszerre csak Manei Gábor kezére ütött, amely inzultus Gábort oly dühbe hozta, hogy a köztük levő távolságot 40 cm.-rel megrövidítette, s a zongorát most már oly erővel verték, hogy majd megsiketültem belé. Irtózatos kivánsisággal lestem a fejemenyeket. Két hosszú perc elteltével látom, hogy Manei frieskát ad Gábornak, újabb három perc múlva Manei iszonyuan elvörösödik, de még ugyanabban a minutumban egymáshoz simulva látom őket s mintha csak esőzáró csobbanását hallanám: cip-cup, csip-csup szótagok mennyei zenéje bódítja el fejemet s nem tudom tovább szemlélni a paradicsomi látványt. Csupán azt éreztem és tudtam, hogy többé nem vagyok tudatlan kis leány, éretlen bakfi.

Anyus előtt egy szót se szóltam a történet-

ről, csak Maneitől kérdeztem meg másnap gu-nyosan, hogy mi jobb: a frieska, vagy a csók?!

* * *

A következő eset meg velem történt (bár az eszme Potapenkóé). Megtörténhetett volna ugyan mással is, de hogy az eset egyik hőse én voltam, az bizonyítja, hogy azóta nem nézek mélyen a lány szemekbe s hogy kiadtam a jelszót: »kerülj az asszonyt.« Szép sorjában elmondom a történeteket, had okuljanak belőle nemem büszke képviselői.

Pestre kerültem és első éves filozófer lett belőlem. E hangzatos címhez azonban lakás és koszt is kellett. Lakásra 14 koronát, kosztra meg 20 koronát szavaztam meg magamnak hossz-ssza huza-vona után. Elmentem hát lakást keresni. Utközben találkoztam egy földimvel, ki-nek ugyanaz a nemes célja volt s aki, ugy mint én, dúslakodott földi kincsekben. Nem volt te-hát nehéz megállapodnunk abban, hogy egy szo-bában lakjunk és egy asztalnál ebédeljünk. Sor-sunk természetesen egy özvegy asszonyhoz ve-zetett, akinek, magától értődik, hogy egy milói Vénus szépségű leánya volt s aki erre az egyszer-ű névre hallgatott, hogy: Nina. Az első két esz-tendőben nem játszott semmi különös szerepet Nina a mi életünkben. Mi nem foglalkoztunk ő ve-le, ő nem törődött mi velünk. Mi kettesekén ellenben a legboldogabb egyetértésben éltünk egymással.

De a harmadik esztendő közepe táján egyszerre minden megváltozott. A korai tavasznak egyik délutánján belibbent hozzánk Nina s mamács-ka névben meghítt bennünket egy eszébe teára. Ninát eddig nem figyeltem meg közelebbről, most azonban jól szemügyre vettem s elragadó-nak találtam. Ninából nagy, bájos, fess teremtés lett. Nem akarom magamat újból izgatni leírásával, de képzeljék el a minden tekintetben tökéletes kinézésű milói Vénust s előttük lesz ő, az isteni Nina. Nina tehát egészen tökéletes emberi lény lett volna, ha egy kicsit nem bandzsált. De ké-rem ez is oly jól állott neki, hogy majd meg-bomlottam utána, amikor a barátomra szegez-te tekintetét.

Szép társaság volt együtt. Éa és barátom szembe kerültünk Ninával. A tea néhányszor majd leforraszta kezeimet, de én rendületlenül gyönyörködtem Ninában s végtelenül boldogta-lansk éreztem magamat, amikor Kázmér bará-tomra kacintott.

Ezen az estén sajtóságos hangulatban vonul-tunk szobácskánkba. Mintha a baráti viszonyban valami lazulás állott volna be; mintha közénk láthatatlan kőfal emelkedett volna. Másnap nyo-mott hangulatban voltam s csak akkor vidultam fel ismét, amikor este Ninához mentem. Meg-döbbséget látvány tárult szemeim elé: Kázmér már ott volt. Nina igen kedvesen fogadott s üdítő-bonbonnal kínált meg. »Ne sajnálja — csicseregte — Kázmér hozta«. Fejemhez kaptam, a homlokom gyöngyözni kezdett az izzadságtól, a szék pedig mintha a maciesot táncolta volna alattam.

— Ah a nyomorult, dadogtam magamban, ki akar ütni a nyeregből. No de megállj, bosszút állok és másnap az egész Ferencz Jósikámat bele-öltem egy hatalmas csokorba. Nina boldogsága leírhatatlan volt. Csaknem megölelt örömben, melegen szorongatta kezeimet. Kázmér halott-halványan szemléte e jelenetet. S e napon tényleg ki is tört közöttünk teljes erejével a fehér és piros rózsa háboru. Legértékesebb dol-gaink: az óra, lánc, téli kabát, lexikon sorába a zálogházba vándoroltak; Nina ellenben napról-napra elégedettebb volt velünk, de sehogy sem tudtam megállapítani, hogy kettőnk közül kinek kedvez a szerencse. Amikor már láttam, hogy az inség réme fenyeget, hogy nincs több becsapni való dolgunk, döntő elhatározás fogamzott meg agyamban.

— Kázmér, mondtam este lefekvéskor jéghideg hangon, váljunk el. Ez az élet így úgy sem ér semmit, jobb lesz, ha elhagyjuk egymást, mielőtt komoly összetűzésre kerül a dolog.

— Jól van, felelé Kázmér siri esőndes han-gon. Váljunk el. Huzzunk sorsot s aki a »nemet« huzza, az új hazát keres.

A sorshuzás megtörtént s a »nemet« termé-szetesen én huztam. Néma megadással, de kinzó-gyötrelmekkel kerestem másnap új lakást és nem találtam. Egész nap Nina képe lebegett lelki szemeim előtt és már láttam, amikor Káz-mér őt keblére szorítja. Miosoda érzések voltak azok!

Este korán haza siettem, hogy megelőzzem Kázmért. Nináéknál feltűnően ünnepies hangulat fogadott. Zavartan néztem körül. Nina hófehér ruhában volt és soha szebbnek nem láttam.

— Ugy-e nem érti a dolgot, fordul hozzám Nina mamája (ah, az a vén csoroszllya!). Jőjjön hadd mutassam be magának érkeserű Keserű Bálint m. kir. állattenyésztési főfelügyelő urat, Nina vőlegényét. Tudja, ma este lesz az eljegyzés.

Mint a sebzett oroszán hagytuk ott a csata színteret. Kázmérral rögtön kibékültem és má-nap együtt mentünk új hazát keresni.

* * *

Tegnap este egy igazán szép asszony mesélte el — titoktartás terhe alatt — a következő érde-kessé eseményt:

— Tudja uram, épen oszonnánál ültünk együtt a Juci néniével, amikor beront a szobába a vén Sára, a város szája. No mi ujság? rohanjuk meg Sári nénit. Ő azonban hallgat, arcát fino-man ráncolt tenyerébe takarja, majd keserűen felbűg: higgyétek el, nem érdemes ma már élni sem. Olyan cudar dolgok történnek, hogy eláll az ember szemé-szája.

— No mi az, sürgöttük, beszélje el Sára néni!

— Jaj, lelkeim nem olyan könnyen megy va-lakit sárral bepiszkolni, jobb arról hallgatni.

— De igérjük Sára néni — kiáltánk szinte egyszerre — hogy senki közülünk azt a titkot tovább nem adja!

— Ismerem én az asszonyokat, holnap már az egész város beszélni fog róla!

— De beesületünkre fogadjuk, hogy hallgatni fogunk.

Ez a határozottan merész kijelentés hatott s Sári néni beszélni kezdett. Lassan körülnézett, mintha a falnak is fülei volnának.

— Tudjátok gyerekek a Rigó ügyvédnéről van szó!

A esodálkozás moraja futott végig az asszo-nyokon.

— Ki gondolta volna róla!

— Mit, mit? — sürgöttük.

— Láttátok már azt a fess tüzértisztet, a Tövis Endrét?

Az asszonyok arcán titkos mosoly jelent meg.

— No hát tegnap este 9 órakor a Rigó ügy-védnet az ura a ligetben együtt találta a tüzer-főhadnagygyal.

Általános elszörnyűködés követte e szavakat.

— Disznóság, szegyen, botrány, zajongták az az asszonyok.

Sári néni most már elemében volt s hévvel to-vább folytatta.

— Rigó szó nélkül hazavitte a feleségét s otthon úgy elverte, hogy még most is betegen fekszik bele. Nem tudgyulladása van ám annak, hanem sérülései.

Remegve hallgatták az asszonyok ez utolsó szavakat s sietve távoztak, hogy a lidéro nyo-mása alól mielőbb felszabaduljanak.

Utánna jártam a dolognak s megtudtam, hogy mindössze csak annyi igaz az egészről, hogy Rigóné nem tartotta meg a tiz parancsolatot. Így tessék ezután elhinni az ily titoktartásra kötelező meséket.

* * *

Ki ne ismerné önközül a felszarvazott fér-jet. Az egész falu, város, megye, ország, világ suttog sőt kiabál az ő óriási ostobaságáról, szerencsétlen helyzetéről; csak egyedül ő nem tud semmiről. Nyugodtan issza fekete kávéját,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a trédsúlyt, megszünteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára tvegenként 4.— korona.

mialatt bitvесе mással enyelog és törі a fejét, hogy mivel lephetné meg a bájos teremтést, mialatt az a szarvakat rakja szegény fejére.

Es van megfordított eset is; amikor a férfi és a nő külön-külön vagy együtt néma megadással viselik a sors csapásait, amikor belső meghasonlás, gyűlölet uralkodik közöttük; de ők azért karonfogva, mosolygós arcúak járnak az emberek között, a sokan irigykedve néznek utánuk: milyen boldog emberpár!

Mennyi könny és bánat, mennyi nyomorúság és tragédia, mennyi fájdalom, szenvedés és türelem van az életben, amelyekről a lapok hasábjai nem irnak; amelyek örökre a titok homályában vesznek el, csak azért: mert azokról tudni nem szabad.

Talán a legérdekesebb és a legbonyolultabb kérdés, mely ehhez a különös tünethez tartozik: a szerelem problémája, ahol én = én, te = ő és ő = se én se te. Világosabban beszélve én = az ifju, te = a leány és ő = a kedves közönség. Az élet most már így variálhatja az eshetőségeket: 1. Én tudom, hogy szeretlek, te és ő nem tudjátok.

2. Te tudod, hogy szeretsz, én és ő nem tudjuk.

3. Én is tudom, te is tudod, hogy szeretjük egymást, de ő nem tudja (szerintem ez a legkelemesebb állapot).

4. Én se tudom, te se tudod, hogy szeretnénk egymást, de ő tudja, (magyarán szólva: az a pletyka).

5. Te és ő tudjátok, hogy te szeretsz, de én nem tudok semmiről.

6. Én és ő tudjuk, hogy én szeretlek, de te az egészben ártatlan vagy. (Ez a két eset az érdeklázasságokat öleli fel.)

7. Én is tudom, te is tudod, ő is tudja, hogy egymást szeretjük; ez egészen bizonyosan az oltható vezet.

Mindezen eseteket azonban messze túlszárnyalja a gólya problémája. Szegény gyermek felnő abban a boldog tudatban, hogy őt a gólya hozta, de egyszerre csak rájön a csuf becsapásra és világos lesz előtte a bibliai mondás: gondold meg ember miből eredsz és mivé leszel: porból és porrá.

Még élénken emlékszem, kicsiny fiúcska voltam, amikor egy verőfényes tavaszi napon nagy örömmel rohanok be anyámhoz a konyhába nagy kiabálással: »jaj édes anyuskám, mit láttam!«

— No mit, édes fiacskám?

— Egy hosszú lábu, gyönyörű nagy gólyát. Ugy-e anyuskám nekünk is hozni fog egy kis gyereket?

Édes anyám szeretettel megsimogatta fejemet s nagyot sóhajtva, melanchólikusan mondotta: bárcsak ne láttad volna, édes fiam!

Maritus.

Hogyan tartanak titkot a férfiak?

Zsigray tanácsosné és büntársai — egy csomó szép fiatal asszony — elhatározták, hogy fényes mulatságot rendeznek. Csak a jótékony céllal nem voltak tisztában. A közönség ugyanis a jótékony célok közt sem szereti a régi kopott öseket. Valami új kell neki. Ezért hát Zsigrayné nem titkolható örömmel olvasta egy újságban, hogy Tátra-Dobrócz községe porrá égett és alakosság kuldusbotra jutott. Másnap már megjelent az öszes lapokban a jótékony célu mulatság reklámja a tátra-dobrócezi tüzkárosultak javára; két hét múlva pedig a vendéglő nagytermében csak nagy üggyel-bajjal tudtak maguknak utat törni a keringelő párok a sűrű sokaság közepette.

Zsigrayné Boda Gáborral táncolt legtöbbit, aki ezen a viharos, forró éjszakán talán tizedszer bolondult bele újra a gyönyörű barna asszonykába. — A fiatal nyugalmazott főispán, a kit azért mondattak le, mert méltóságához nem illő,

vidám, legényes életet folytatott, már vagy tíz sikertelen hadjárat után felbőszülve hagyta ott a szép táncosnét. A könnyebben bevehető váraknál keresett vigasztalást és talált is eleget. Legálább így beszéltek a klubban, a szalonokban; mert a Boda Gábor hódításairól sokat beszéltek, mint ahogy az ugynevezett nőhódítók szerencséséről egyáltalán sokat, igen sokat szoktak beszélni . . .

De ez a vigasztalás, úgy látszik, nem kárpótolta a gavallért, mert most, mikor Várny egy édes, divatos keringője közben karjai közt érezte a fiatal asszony forrása, augár derekát: megesküdött, hogy ezt a bűbajos teremтést, török szakad, meg kell hódítani. Reménye nőtt, amikor a barna fejecske egy-egy lágyabb ütem alatt vállára hanyatlott s a szíve diadalmasan kezdett dobogni, mikor Zsigrayné a szupé-csárdás után sétát ajánlott neki.

Messze elástáltak a tánc helyétől. — A fák édesen aludtak a muzsika szó mellett, mely csak igen halkán bevallotta, hogy szeret. S ha nem vallotta volna be, akkor is tudnám, mert elárulta ezerszer. Akkor hát mire való ez a kegyetlenség? Talán a halálba akar üzeni?

— Milyen boldog Ön, kedves barátom, — nevetett az asszony. Harmíóchat esztendő — mert van anyai, ugy-e bár? — és mégis képes ilyen diákos felhevülésre! Talán bizony itt ugrik a szemem láttára a vízbe? Azzal ugyan nem fog nekem imponálni.

— Jó, csak csafolódjék, de én komolyan megfogadom, hogy nem nyugszom addig . . .

— Lám, lám! Micsoda vakmerő fogadás! Pedig azt lehetné az ember, hogy a legutóbbi kalandja elvetté egy kisé a kedvét a hasonló fogadásoktól . . .

— Csöppöt sem.

— Pedig az öreg örnagy ugyancsak helyben hagyta. Két hétig feküdt és ezen felül egy hónapig járt föl-kötött karral, ugy-e bár?

— Sajnál?

— Ó legkevésbé sem. Maga kereste. Mondják, hogy a legmeghittebb barátai előtt egy pár diszkrét célzást ejtett az örnagné barátságáról . . . A meghitt barátai elmondták a férjnek . . .

— Nina! Maga engem indiszkrécióval vádol. Azt hiszi, nem szánom bánom én, hogy akkor véletlenül mámoros fővel egy pár vigyázatlan szót ejtettem el? De ki hitte volna, hogy a legjobb barátaim tovább adják? . . . S maga most már azt hiszi, hogy én nem is tudék megőrizni egy drága, egy szent titkot? Azt hiszi, hogy nem vagyok gavallér?

— Dehogynem éppen olyan gavallér, mint ebben a tekintetben a férfiak rendszeren. Tudok ám én erről egy érdekes mesét is.

— Csak nem akar most mesét mondani nekem, mikor égek a türelmetlenségtől, hogy igent mond-e, vagy nem-et?

— Pedig a mesémet meg kell hallgatnia. Mert abból megértheti a feleletemet is. Újünk csak ide a padra. Kifáradtam a járkálásban.

Zsigrayné csakugyan letelepedett az idillikus liget egy bizalmas lugasába. A bálteremben ismét keringőt játszottak. Azután elkezdte a mesét az alig hallható, lágy muzsikaszó mellett.

II.

— Nem akarta a történetemet meghaligatni, pedig fölöttébb érdekelheti a magatája Don Juánokat már a hogy magát sok jóakarattal, vagy inkább rossz akarattal nevezik. Érdekelheti, mert a hősnője nem más, mint maga Afrodite, a szerelem Istenasszonya, a ki egy ízben megunt a rideg Olimpust és leszállt a földre,

a Tempe völgyének napsugaras nevető vidékére. A lakáskeresés nem adott neki sok gondot, mert hiszen csaknem minden jóra való hellén város templomot épített a szép Istenasszonynak. Afrodite beszállította magát a legosinosabb oszlopos oszarnokba s körülötte a liget csakmar megtelt galambokkal és szerelmes párokkal, a kiknek turbókolásában a józiviú Istenőnek nagy kedve tellett.

Lakott azonban abban a városban, a mely mellett Afrodite tanyát ütött, egy gazdag, fiatal uriember. Valamikor az areopag tagja volt, de igen-igen sokszor kísérték haza a lakomáról a fuvolások rózsakoszorús, mámoros fővel — hát le kellett mondania a bírói méltóságáról. De ezt ne tessék célzásnak venni. A neve Bodanosz volt — de ezt se vegye célzásnak; hirtelen nem jut más ó-görög név az eszembe . . . Erről az ifjuról sokkal több pajkos kaland hirtelen forgott közszájon, mint magáról a hellén Don Juánok isteni mesteréről, Zeusról. A férjek dugták előle a feleségüket; az anvak persze nem a leányait, mert a valódi Don Juánok már perze az ókorban is csak a férjes nőkre vadásztak és békén hagyták a leányokat.

— Nos a klasszikus dandy csakhamar hirtelente vette, hogy Afrodite milyen csábos közelségben ütötte fel a sátorfáját és e perctől kezdve egyre a ligetben barangolt, óriási ibolyakréttával a gomblyukában. Nem kevésbé vakmerő ötlet született meg a koponyájában, mint hogy magával a szerelem bűbajos Istenasszonyával gazdagítsa édes emlékeit. Elszédíteni az öreg archonok fiatal menyecskeit elvégre nem nagy mesterség; de meghódítani Afroditét: az már olyan kaland, a minővel kevés halandó dísekedhetik . . . Nem nyugodott addig, míg meg nem vesztegette a papokat és az öröket, s egy este bejutott a templom legbensőbb szentélyébe, holott a legszebb istennő éppen galambjait etette.

Bodanosz ismerte már Afroditét Fidiász remekéből. De e pereben úgy találta, hogy Fidiász közönséges kontár, a ki nem méltó egyébre, miután hogy örökké csak durva kőkorsót faragjon.

Eltakulva vetette magát az Olympusz legparányibb lábacskaik elé:

— Istenő! olyan vágy gyulladt föl a lelkemben, a mely csak kárhozata, vagy legnagyobb üdvössége lehet egy halandónak. Szeretlek Afrodite és azt akarom, hogy az enyém légy. Mit kívánsz? Gazdag vagyok és hatalmas. Ha akarod, hadat vezetek az Olympusz ellen, letaszitom onnan Zeust és a gögös Herát és téged teszek meg az istenek királynőjének!

Afrodite mosolygott. Mosolyától gyöngéd rózsás pir derengett a szentélyben; a halavány, leheletszerű rózsapapír mint a friss hajnalfény reszketett a galambok hófehér tollán.

— Nem haragszom vakmerőségedért, halandó. Asszony sohasem haragudott meg még azért igazán, ha szerelmes epkedéssel betörték hozzá. Sőt, mi több: vértalak is; hiszen láttam, hogy napok óta itt kóborolsz a ligetemben, melynek bokrai sóhajtásaidtól lengenek.

Bodanosz szíve reménykedve dobogott. Az Istenő nagyon is kegyesen bánt vele . . .

— Abban azonban tévedsz, ó halandó, — folytatta az Istenő — ha azt hiszed, hogy Afrodite szívet fegyverrel meg lehet hódítani. Afrodite nem vágyik hatalomra. Nem irigylí Herát gögös királyi széknén. Afroditések nem kell egyéb, mint egy árayas liget, egy forró, lázas tekintet és egy pár édesen elsuttogott szó . . .

Es az Istenő pirulva fordult el a gavallértól, a ki boldogan ugrott föl térdeiről.

— Afrodite, édesem! kiállította és megakarta ragadni az istennő kezecskáját, hogy csókjaival halmozza el.

De Zeus leánya visszavonta tőle a kezét és most már több komolyság és szigorúság volt a hangjában, midőn így folytatta.

Miért

használják a hölgyek előszeretettel a zsirtalan **ibolya Krémet?** Mert teljesen ártalmatlan s kiváló hatása. Eltávolítja a szeplőt, pattanást és már rövid ideig tartó használat után üdévé, finommá teszi a bőrt.

Kapható: **Kocsuba Emil** gyógyszerésztárában Zalaegerszegen.

Meghallgattam kérésedet, ó halandó s oly boldoggá tesznek, a minő boldog nem volt még senki az Eliziumban sem. Azonban egy föltételt szabok eléd. Te minden este bekend homlokodat a kenőccsel és láthatatlanul szühsz templomomba, s ha jó a rózsujju hajnal, észrevétlenül onosz haza ismét. S a világban is hallgatsz az éj drága titkairól; senkinek sem szabad tudnia, hogy maga a szerelem Istenasszonya üdvözít a kegyeivel. Mert ha csak egy szempillantással sejteted a titkot: nemcsak elveszted a boldogságodat, de isteni hatalmammal fogva rögtön letaszítalak a Tartarus fenekére...

Bodanosz esküre emelte a két ujját. Arcán tiltakozó felháborodás ült: hogy tud ő róla az Istenő ilyen lovagiatlan eljárását feltételezni?

— Megállj! — fogta meg a kezét Afrodite. — Még nem fejeztem be a mondókámat. Más választást is tűzök eléd. Megteheded azt is, hogy minden este mindenek szemeláttára jöjj ligetembe. És mindenkitől irigyelve távozzál innen. Hunyorgass a szemekkel, ha rólam esik szó az emberek között. Ejts el a barátaid előtt titkolózó és éppen azért sokat mondó célzásokat, ha szépségemet dicsérik. Szóval: dísekedj el vele az egész világ előtt, hogy Afrodite a kedvesed... Am ebben az esetben voltaképpen én nem leszek a tiéd. Hanem míg a világ azt hiszi, hogy az én szerelmemet élvezed: az én hasított orru szercesen rabszolgádom várjon rád...

S Afrodite tapsolt és a függöny mögül előbujt a rabnője, a ki törpe vala és pupos; orrába karika volt fűzve és aroán oly szeretetre méltó mosoly ült, hogy az emberben megtagyott tőle a vér.

Bodanosz esküdözve kérte a szerelem Istenasszonyát: bízzék Hellász legelső lovagjában. — Hogy választhatna ő mást, mint Afrodite szerelmét, még ha hallgatni is kell róla, mint a sir? Avagy nem drágább előtte a szerelme, mint a hiúsága? És forró lávaként ömlő szavaival még Afrodite vörét is lángra lobbantotta, ami különben nem volt igen nehéz mesterség, mert az Olympusz lakóinak ereiben fehér és hideg ichor kering ugyan, de Afrodite e tekintetben kivétel: az ő lilombőre alatt rózsás, meleg vér lüktet.

S az alkony leszállott. Afrodite várt. Várt oly terülméletlenül, akár Heró az ő kedvesére. Türelmetlenül leselkedett ki a temploma oszlopai között: hogy feltűnik-e már a pagony fái között szerelmének déleog alakja, melyet senki sem láthat, csak ő?

S ime: Bodanosz csakugyan jött. De nem úgy, a hogy a szerelmes Istenő várta. Hanem az egész világ számára látható alakban...

Bizonyosan azért késett, mert sokáig töprekedett: Afroditét válassza-e, vagy a hasított orru szercesen rabnőt? A szerelem titkos boldogságát-e, vagy a világ dicsőségét? S az utóbbira esett a választása...

És Afrodite, a szegény, szerelmes Afrodite, megszeppenülve, tántorogva huzódott be a szentélyébe, mialatt a fekete szolgáló vigyorogva surrant elő a sutból, hogy udvarlóját fogadja, akkor és még igen sokszor azután. Mert Bodanosz hősies kitartással eljárt Afrodite ligetébe és nagy lekierővel viselte el a szörnyű szerelmi boldogságot. Hogyne! Mikor a barátai nappal váltig gratuláltak neki.

— Hej Bodanosz, Bodanosz! Nagy kópé vagy te! Hát edes az isteni Frodika c-ökja mi?

Mire Bodanosz a legkomolyabb arekifijezéssel mondá:

— Gentleman ilyen dolgokról nem nyilatkozik...

III.

Zsigrayné kis szünetet tartott a mesemondásban. Boda ur szólni akart, de megelőzte: — Megálljon! Még hátra van a mesém vége.

Tehát a szegény Afrodite próbát tett még több gavallérral. — A számukat nem tudom, elfelejtettem azóta, hogy a mesét a dadámtól hallottam. Csak annyit tudok, hogy tiz közül, ha egy akadt, aki fölládozta a hiúságát a szerelmének... Az Istenő elkeseredve szállott vissza az Olympuszra a földről, a hol oly szomorú tapasztalatokat tón a férfiak diszkréciójáról.

Boda sértődötten állott föl:

— Asszonyom tehát azt hiszi, hogy én is...

— Én csak azt hiszem, — felelt jókedvűen a szép asszony — hogy szerencsésjűk a férjeknek, hogy a gavallérok annyira szeretnek a hódítássaikkal dísekedni. Ha a gavallérok mind igazán titoktartók volnának: sokkal kevesebb erényes asszony volna a világon... Hanem már most sietek vissza a bálterembe.

És mielőtt udvarlója felelhetett volna neki, már eltűnt a fák között, a kivilágított, zengő bálterem felé.

Irtá: Sas Ede.

Korunk irányeszméi és a modern szépirodalom.

Szabad-lyceumi előadás. Tartotta: Hantke Emil.

(Folytatás és vége.)

A mai korban senki sem vonhatja kétségbe a szépirodalom és szépművészetek hanyatlását a multtal, vagy akár csak a közelmulttal szemben.

Már alig van szépirodalmunk. Itt-ott feltűnik ugyan egy-egy tehetség, megszólal egy tisztán költői hang, de csakhamar elnémul, menekül a hivatalba, a politikához, a hirlap irodalomhoz, s panaszkodik, hogy ma már nem lehet költőileg hatni, nincs érzelmi fogékonyság a közönségben, még — boosánat a szokimondásért hölgyeim — a nőknél sem.

Mindennek oka pedig az, hogy nevelési rendszerünk, oktatásunk a hasznosság elvre van alapítva s ennek folytán szigorúan egyoldalú. Már a családban, az elemi iskolában kizárólag csak az élet ugynevezett harcái és anyagi küzdelmei ellen vértetik a gyermeket; a diplomás kisasszonyok száma légió! — maholnap több lesz nálunk a tanítónő, mint a kis, vagy felső leány, — és több a kékharisnya, mint az élet élő költészeté — a nő! És ha így haladunk minden téren, maholnap a falusi baktertől is legalább vicinális doktorátust fog követelni a jövő darabont vagy koalíciós kormányzat.

Ki is olvas ma tisztán költői művet, ki talál az ilyenben gyönyörűséget?

Házi könyvtáraink csupa gyűjteményes, tudományos u. n. hasznos olvasmányokból állanak. Magvukat képezi a Pallas, ehez sorakoznak a közhasznú, közérdekű, gyűjteményes modern regényírók és a bölcsekedő magántudósok művei. Klasszikus, de sőt még modern költők és szépirók legkiválóbbjainak kötetei is rendszerint — hiányoznak.

Ugy van mélyen tisztelt közönség! a költői szép kultusza kezd eltűnni a modern életből! Mindenki csak az intellektuális erők minél nagyobb kifejlesztésére törekszik és lassan-lassan odáig jut, hogy az agyán át érez és élvez a művészi szépet is, — a mi természetes folyamánya az agyélet és a vele kapcsolatos hasznosság elv tultengésének.

Általános tehát a panasz korunk tulságosan szellemi irányzatára és ennek az irodalom, különösen pedig a szépirodalomra gyakorolt bénító hatása miatt.

Az általános civilizáció, az észnek a lélek rovására eső emelése, a hatványozott haladás az anyagiakban, a technikai eszközök bámulatos tökélyre vitele és a létfentartás eszközeinek

előteremtésére irányzott tevékenysége a társadalom minden rétegének — teljesen kijózanítólag hat és letiporja a kedélyi és érzelmi élet virágait.

Az a panasz az eszményi világ hiveinél, hogy a mai kor szellemi irányzatában a metafizikai problémák mindinkább háttérbe szorulnak és mindinkább előtérbe lép a boncoló, az analitikus, a bíráló ész, mely a természet és mennyiségtani tapasztalatok és közvélemények alapján itéli meg a jelenségeket, kutatja és állapítja meg azok indító és létokát.

Természetes aztán, hogy az ily módon kikutatott valóság fényénél és világánál ez a boncoló, ez a bíráló ész egész meztelenségében tárja elének a jelenségek való, vagy annak vélt igazságát, és lerombolja azt a képzeleti, mesés világot, melyet eddig akörül alkottunk, a mit csapongó képzeletünkben eszményinek, szépnek és jónak gondoltunk azért, mert nem ismertük természetes valóságában és nem tudtuk magunknak megmagyarázni és a mit ennek folytán az eszményítés, az érzelmi világ, a költészet, a hit glóriájával és a lélek inkább ösztönszerű sejtelmivel övezünk körül.

A kesergés, az eleséggedés, az eszményi törekvésről való lemondás hangjai mindenütt!... Egy nagy requiem az örök szépre, a kedélyvilágra, az érzelmi létre, a költészetre, a szépirodalomra és egyszersmind önkényes megadás és gyáva beletörődés a kor állítólagos elsiváritó, józan irányzatába.

A kérdés mindenestre érdemes arra, hogy vele foglalkozunk és hogy megvizsgáljuk, vajjon csakugyan jogosult-e ez a panasz és ha igen, mit lehetne és kellene ezen káros irányzat ellen tenni?

Ugy tartom, hogy mint mindenben, úgy itt is középütt az igazság!

Az igaz, hogy a lyrizmus ideje lejárt. A mai kor és gyermeke józan, kritikus lény, a ki aligha fog a gnómk, sylphidek, a tündérek és a halvány, fátyolt lengető, a vérércélyen a távozó lovag után sápitózó várkisasszonyok és apródaik lágyan zengő hárfái folytán megindulni.

Az a romantikus hőbortjainak is vége! A fekete selyem köpeny, a spanyol szakál, a kötélt hágcsó, a tör és méregpohár közt váltakozó intrikák fölött szánalmas mosolylyal meggyünk tova.

A hus és vérnélküli chablon alakok és az invenció teljes hiányában leledző szerelmi történetek sem érdekelnek többé senkit.

Mindez azonban nem bizonyít semmit a tekintetben, hogy a modern élet és a kor irányzata előlne minden érzelmi létet, minden neme-sebb hevületet és elsiváritja a kedélyeket. Legfőlebb bizonyít annyit, hogy másképpen, más eszközökkel kell erre a generációra hatni! Mert az emberi az emberben örökké az marad; egy, örök és változhatatlan, mint az Isten, mint az igazság. A szívet, a kedélyt, a hódolatot a szép és igaz iránt, a törekvést felül-emelkedni a mindennapi lét göröngyein, az ösztönt, a vágyat az eszményi iránt — az emberből ki nem irthatja, el nem hallgathatja semmi, mint az hogy nem lehet elhallgattatni a vallásos érzületet, az istenség fogalmát és a — lelkiismeret szavát.

Az ember ugyanaz ma is, a ki volt ezelőtt. Az örök emberi érintetlen tisztaságában meg van ma is, csupán a jelenségek percipiálását eszközlő ma más uton, t. i. nem a naiv, hiszékeny és valljuk be: éretlen impresszionizmus, hanem az analitikus, a boncoló ész szűrőjén át.

Az emberiség ma nehezebben befolyásolható kedélyvilágában is, mint hajdan, de ez nem jelent még azt, hogy teljesen érzéketlen minden iránt, a mi az anyagi lét keretén kívül esik.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kiünő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, károsanyagmentes vagy egyéb mázolás nem igénylő

tetőfedőanyag

Tagadhatatlan tény azonban az is, hogy — ha az említett panaszok nincsen is teljes jogosultsága — bizonyos mérvben és irányban egy megfontolandó és elvitázhatatlan jelenségre hívja fel — különösen nálunk Magyarországon — figyelmünket, mely oki összefüggésben van a kor kritikai irányzatának tulhajtásaival.

Fájdalom a magyar olvasó közönség és a mai magyar irodalom adja e sajnálatos jelenségeknek legkiáltóbb példáját.

A magyar nagy közönség nem igen olvas és az a része, mely olvas, olyasmit követel, amit a magyar irodalom nem nyújt és nem nyújthat neki.

Az egymásrahatás ennek folytán elmarad és beáll egyfelől a szépészeti érzék, az irodalmi izlés hanyatlása vagy különködése, másfelől a terméketlenség.

Aztán jönnek a kölcsönös panaszok... Az irodalom a politikára, a pártharcokra, a stréberségre fogja reá saját elkedvetlenedésének okát, — a közönség romlott szépészeti érzékét és izlése hibáit pedig az irodalom tartalmatlanságának rovására írja.

Az eredmény aztán az, hogy lelki, kedélyi, irodalmi szükségleteit kielégítendő, a magyar olvasó közönség nagyobbára a külföld irodalmi termékei felé fordul, a magyar írók pedig egyáltalában vagy nem alkotnak, vagy néma és vak daccal a régi chablonok járt útait taposják, a helyett, hogy tervszerű, egyöntetű, a kor irányadó eszméinek áramlatában uszó és részben azokon alapuló, azokhoz simuló működéssel javítanák a hanyatló szépészeti érzéket és állítanák vissza egész tisztaságában az eszményi uralmát, hódítanak vissza a már veszendőbe menő közönséget és ez által új lendületet adnának a pangó magyar szépirodalomnak.

Ne mondja senki, hogy ez a költészet, és az írói egyéniség lealacsonyításához vezet; hogy akkor a Muzsa nem lenne egyéb, mint meghódoló szolgálja a kor irányzatának, melyet azonban éppen az eszmény érdekében kerülnünk kell.

Ellenkezéleg! Az, a ki maga körül és önmagában is más életet lát forrongani és érez lüktetni, a ki más felfogást, világnézletet tapasztal maga körül és mégis szembe akar azzal szállni tulhaladott álláspontok, régi formák és elkopott chablonok kedvéért, az az igazi rabja az előítéletnek, szolgálja és zsoldosa a saját oszloponosságának és nemcsak haszontalan, de káros munkát is végez.

Minden a világon fluktuációnak van alávetve — különösen a szellemi életben, de legnagyobb a fluktuáció a szépirodalom terén, hol a szépészeti érzék van hivatva uralkodni.

A kor írójának tehát ma az eszményre szegzett tekintettel, de a korban, a kornak kell írnia! — és nem szabad követelnie, hogy ez a rohanva haladó világ az ő tespedő muzsájának lassu szárnyasapásait kövesse.

És ez nem csupán elméleti okoskodás és tagadása a tiszta eszményi kultuszának; mert hisz ilyen in abstracto nem létezik, hanem ez példákkal igazolható helyes tanács.

Mily felemelő és meggyőző példát szolgáltat erre a felfogásra nézve — eltekintve az északi óriásoktól: egy Dosztojevszky, Tolstoj, Kielandtól — p. o. az inkább ismert modern francia és olasz irodalom. Ez a két nemzet, különösen a francia, melyben pártharcok, anarkizmus, politikai stréberség őrült harcokat folytatnak egymással, a hol a modern demokrácia undorító tulhajtásai valóságos orgiákat ülnek, a hol egész osztályai a társadalomnak pozitív valóságok ellen törnek, a hol az élvívás a legfőbb

létszükségletnek és életelőnek látszik proklamálva lenni, szóval annál a minden becsület érzésből kivetkőzött nációinál is minő hatalmas, csodálatos tántoríthatlan hűséggel és lelkesedéssel csügg az eszményin irodalmában és költészetében! — minő oltárt emel annak és minő igazán eszményi műveket alkot ma is?

Természetesen, ha a francia modern irodalomról beszélek, akkor nem szabad a jelenlegi francia nációt élethűen festő kinövésére gondolni, melyek izléstelensége, vakmerő erkölcs-telensége és undorító realismusának termékeit ismerik csupán kizárólag nálunk. A modern francia irodalmat nem a Zola Nanájá vagy Adolphe Bétot kimondhatatlan tárgyú regényei után kell megítélnünk, hanem az Antran, Sully Prudhomme és Coppée művei után. — Szándékosan nem említem fel a többi fényes nevek egész sorozatát és mellőzöm a legújabbban uralomra vergődött analitikus iskola megalapítóját, a mélyesen mély Paul Bourgetet és valamennyi közt a legköltőibb, a legnagyobb realistát: Gustave Flaubert-t, a kiknek formai merészsége ellen lehetne talán kifogást tenni, de a kiknek műveitől nem lehet elvitatni a megragadón igaz és a legmesteribb kézzel pertraktált tiszta erkölcsi tendenciát.

Hát az újabbkori olasz irodalom!... Micsoda új látóhatárokat tárnak fel ezek az írók az ámuló olvasó előtt; mily tisztán erkölcsi alapon, mily zseniális leleménnyel szövik ezek a modern élet társadalmi kinövéséből a legdrámaibb összeütközéseket és vonják le azokból a legszebb, legmeggyőzőbb erkölcsi tanúságokat.

Hová törpülnek az elkoptatott rogenyhűsők p. o. Fogazzaro művében és micsoda aktuális témával foglalkozik ez a mélyen gondolkodó előkelő szellem! A keresztény szocializmussal! Egy politikai párt alakíthatásának lehetőségével, mely a keresztény vallás alapján kibékíthesse a tőke és munka közt dühöngő harcot — tiszta erkölcsi eszközökkel.

Pedig sem ezek a franciák, sem ezek az olaszok, kik közt felemlítendő még Memini, Marchesa Colombi, nem mozognak többé a régi irodalmi iskola konvencionális keretében!... Semmi holdsugár műveikben, semmi ugynevezett idealismus a régi kaptafa szerint.

Ők is követik ugyan a szabályt, mely az igaz költészetet ezen hármassal küzdőre utalja: ember, élet, természet! — Csak hogy az ő gyermekeik a mai kor gyermekei, — az élet, a melyet festenek, a mi életünk, — a természetet meg a maga valóságában tartják legköltőibbnek és ezért adják vissza hiven, igazán. — És meg is értik, méltányolják őket!

Ezalatt pedig minálunk az újabb magyar szépirodalom — tisztelet a kevés kivételnek és az újabb ismét leudulni kezdő magyar lyrának — mit csinál?

Azt, hogy vagy a lyrizmus vér- és hús nélküli légkörében csapong, kergetve sápkoros ideákat, vagy a fantasztikusban keresve mebedéket, az igazság és természetesség hiányát a képzelet szárnyalásával akarja pótolni, és ott a hol alakokra, cselekményekre, szóval képre volna szükség, színek káprázatával akar hatni, vagy végül mintha irtóznék a nagyobb szabású, tervszerű munkától, gyártja a „tárcák“, „rajzok“, „genrék“ táborát, így forgácsolván szét erejét és tehetségét.

A szépészeti érzék, az izlés meg ez alatt szépen hanyatlak, amaz a külföld nem tiszta forrásaihoz nyul — mert csak ezek állnak, élelmes fordítók és még élelmesebb kiadók buzgólkodása folytán, a rendelkezésre — és így aztán polgárjogot találnak nálunk a Felsőszék és a Szobalányok naplóí vagy az angol rendőr-iroda-

lom termékei; még arról, hogy a franciáknak még egy Leon Tinsseau-juk, Piere Lotti-juk, Henri Greuille-jük — az olaszoknak egy Verga-juk és Salvatore Farina-juk van, alig tud valamit.

És a helyett, hogy kölcsönösen felismerve a baj okát, egymásraható támogatással javítanák az irodalom a közönség hanyatló szépészeti érzékét, izlését és hogy ezt tehessen abban hagyva improduktív, vagy helytelen utakoa járó munkálkodását — a kor józan irányzatának rovására ir mindent!

Jól tudom én, hogy ezek a fejtegetések a szó szoros értelmében lazák és hűzagosak; hogy a témát, melylyel foglalkozom, bővebben, részletesebben kellett volna kifejtenem, annak igazságát több és talán találóbb példával illusztrálnom. Azonban fejtegetéseim ezen hiányosságának oka a jelen felolvasás szűk keretén kívül leginkább az, hogy én részletes és mélyreható kritikát írni ezuttal nem is szándékoztam, hanem szándékom volt mindenek előtt kimutatni a bajt és konstatálni, hogy annak forrása nem ott van, a hol keresik, hanem magában a magyar irodalom, de főleg a magyar társadalomban.

És konstatálhatom azt is, hogy ez a baj orvosolható, de a magyar társadalom úgy gondolkozva, hogy minden úgy jó, a hogy van, — a bajt nem orvosolja.

Eljegyzési - és „Henneberg“
Lakodalmi - selyem 1 K 35 f-től
Damast - feljebb bérmentve és
Eolienne - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
roza	>	12-50	12-60
árpa	>	9-10	9-20
zab	>	8-50	9-—
tengeri	>	8-75	9-—
	>	9-—	9-25

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

50 kor. hetibért, vagy 50-60 % jutalékot

kap az, aki az én aluminium címeim és áruim terjesztését elvállalja.

Képviselet mint mellékfoglalkozás is gyakorolható.

Aluminium áruk könnyen eladhatók. Fevilágosítás és minta ingyen.

Ne mulassza el senki a kérézősködést. Levelezőlap elég. Német levelezés.

Cím: **Hruby Antal**
Muglitz (Morvaország.)

Béke!!

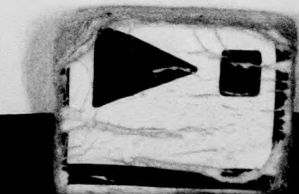
versenyáruházban. 2554 pár

kerül még soha nem létezett olcsó áron

Azért ajánlom bárkinek, mielőtt cipőszükségletét fedezné, bizományi üzletem megtekintését.

Egy pár jó férfi cipő már 4 kor. 50 fillértől, remek gyermekcipő már 85 kr.-tól kezdve kapható.

Női kalap-ujdonságok megérkeztek.

és öröm minden családban, mert nem lesz háboru és olcsó pénzen jól lehet vásárolni a

különféle fajta **cipő**

eladásra.

Pollák Ede

a versenyáruház bizományosa Zalaegerszegen.

Tagadhatatlan tény azonban az is, hogy — ha az említett panasznak nincsen is teljes jogosultsága — bizonyos mérvben és irányban egy megfontolandó és elvitázhatlan jelenségre hívja fel — különösen nálunk Magyarországon — figyelmünket, mely oki összefüggésben van a kor kritikai irányzatának tulhajtásaival.

Fájdalom a magyar olvasó közönség és a mai magyar irodalom adja e sajnálatos jelenségeknek legkiáltóbb példáját.

A magyar nagy közönség nem igen olvas és az a része, mely olvas, olyasmint követel, amit a magyar irodalom nem nyújt és nem nyújthat neki.

Az egymásrahatás ennek folytán elmarad és beáll egyfélé a szépirodalmi érzék, az irodalmi ízlés hanyatlása vagy különködése, másfelől a terméketlenség.

Aztán jönnek a kölcsönös panaszok... Az irodalom a politikára, a pártharcokra, a stréberségre fogja reá saját elkodvetlenedésének okát, — a közönség romlott szépirodalmi érzékét és ízlését hibáit pedig az irodalom tartalmatlanságának rovására írja.

Az eredmény aztán az, hogy lelki, kedélyi, irodalmi szükségleteit kielégítendő, a magyar olvasó közönség nagyjából a külföld irodalmi termékei felé fordul, a magyar írók pedig egyáltalában vagy nem alkotnak, vagy néma és vak daccal a régi chablonok járt utait taposják, a helyett, hogy tervszerű, egyöntetű, a kor irányadó eszméinek áramlatában uszó és részben azokon alapuló, azokhoz simuló működéssel javítanak a hanyatló szépirodalmi érzéket és állítanak vissza egész tisztaságában az eszményi uralmát, hódítanak vissza a már veszendőbe menő közönséget és ez által új lendületet adnának a pangó magyar szépirodalomnak.

Ne mondja senki, hogy ez a költészet, és az írói egyéniség lealacsonyításához vezet; hogy akkor a Muzsa nem lenne egyéb, mint meghódoló szolgálja a kor irányzatának, melyet azonban éppen az eszmény érdekében kerülnünk kell.

Ellenkezőleg! Az, a ki maga körül és önmagában is más életet lát forrongani és érez lüktetni, a ki más felfogást, világnézetet tapasztal maga körül és mégis szembe akar azzal szállni tulhaladott álláspontok, régi formák és elkoptatott chablonok kedvéért, az az igazi rajba az előítéletnek, szolgálja és zsoldosa a saját esőkönyösségének és nemcsak haszontalan, de káros munkát is végez.

Minden a világon fluktuációnak van alávetve — különösen a szellemi életben, de legnagyobb a fluktuáció a szépirodalom terén, hol a szépirodalmi érzék van hivatva uralkodni.

A kor írójának tehát ma az eszményre szegzett tekintettel, de a korban, a kornak kell írnia! — és nem szabad követelnie, hogy ez a rohanva haladó világ az ő tespedő muzsájának lassu szárnyosapásait kövesse.

És ez nem csupán elméleti okoskodás és tagadása a tiszta eszményi kultuszának; mert hisz ilyen in abstracto nem létezik, hanem ez példákkel igazolható helyes tanács.

Mily felemelő és meggyőző példát szolgáltat erre a felfogásra nézve — eltekintve az északi óriásoktól: egy Dosztojevszky, Tolstoj, Kielandtól — p. o. az inkább ismert modern francia és olasz irodalom. Ez a két nemzet, különösen a francia, melyben pártharcok, anarchizmus, politikai stréberség örült harcokat folytatnak egymással, a hol a modern demokracia undorító tulhajtásai valóságos orgiákat ülnék, a hol egész osztályai a társadalomnak pozitív valóságok ellen törnek, a hol az élvágy a legfőbb

létszükségletnek és életcélnak látszik proklamálva lenni, szóval annál a minden becsület érzésből kivetkőzött nációnál is minő hatalmas, csodálatos tántoríthatlan hűséggel és lelkesedéssel csügg az eszményin irodalmában és költészetében! — minő oltárt emel annak és minő igazán eszményi műveket alkot ma is?

Természetesen, ha a francia modern irodalomról beszélek, akkor nem szabad a jelenlegi francia néciót élethűen festő kinövésére gondolnunk, melyek ízléstelensége, vakmerő erkölcselensége és undorító realismusának termékeit ismerik csupán kizárólag nálunk. A modern francia irodalmat nem a Zola Nanájá vagy Adolphe Béliot kimondhatatlan tárgy regényei után kell megítélnünk, hanem az Antran, Sully Prudhomme és Coppée művei után. — Szándékosan nem említem fel a többi fényes nevek egész sorozatát és mellőzöm a legújabbban uralomra vergődött analitikus iskola megalapítóját, a mélységesen mély Paul Bourgetet és valamennyi közt a legköltoőbb, a legnagyobb realistát: Gustave Flaubert-t, a kiknek formai merészége ellen lehetne talán kifogást tenni, de a kiknek műveitől nem lehet elvitatni a megragadóan igaz és a legmesteribb kézzel pertraktált tiszta erkölcsi tendenciát.

Hát az újabbkori olasz irodalom!... Micsoda új látóhatárokat tárnak fel ezek az írók az ámuló olvasó előtt; mily tisztán erkölcsi alapon, mily zseniális leleménnyel szövik ezek a modern élet társadalmi kinövéséből a legdrámaibb összeütközéseket és vonják le azokból a legszebb, legmeggyőzőbb erkölcsi tanúságokat.

Hová törpülnek az elkoptatott rogyányhősök p. o. Fogazzaro művében és micsoda aktuális témával foglalkozik ez a mélyen gondolkodó előkelő szellem! A keresztény szocializmussal! Egy politikai párt alakíthatásának lehetőségével, mely a keresztény vallás alapján kibékítse a tőke és munka közt dühöngő harcot — tiszta erkölcsi eszközökkel.

Pedig sem ezek a franciák, sem ezek az olaszok, kik közt felemlítendő még Memini, Marchesa Colombi, nem mozognak többé a régi irodalmi iskola konvencionális keretében!... Semmi holdsugar műveikben, semmi ugynevezett idealismus a régi kaptafa szerint.

Ők is követik ugyan a szabályt, mely az igaz költészetet ezen hármass küzdőterre utalja: ember, élet, természet! — Csakhogy az ő gyermekeik a mai kor gyermekei, — az élet, a melyet festenek, a mi életünk, — a természetet meg a maga valóságában tartják legköltoőbbnek és ezért adják vissza hiven, igazán. — És meg is értik, méltányolják őket!

Ezalatt pedig minálunk az újabb magyar szépirodalom — tisztelet a kevés kivételnek és az újabban ismét leudolni kezdő magyar lyrának — mit csinál?

Azt, hogy vagy a lyrizmus vér- és hús nélküli légkörében csapong, kergetve sápkoros ideálokat, vagy a fantasztikusban keresve menedéket, az igazság és természetesség hiányát a képzelet szárnyalásával akarja pótolni, és ott a hol alakokra, cselekményekre, szóval képre volna szükség, színek káprázatával akar hatni, vagy végül mintha irtóznék a nagyobb szabásu, tervszerű munkától, gyártja a „tárcák“, „rajzok“, „genrék“ táborát, így forgácsolván szét erejét és tehetségét.

A szépirodalmi érzék, az ízlés meg ez alatt szépen hanyatlak, amaz a külföld nem tiszta forrásaihoz nyul — mert csak ezek állnak, élelmes fordítók és még élelmesebb kiadók buzgólkodása folytán, a rendelkezésre — és így aztán polgárjogot találnak nálunk a Felsőzűzek és a Szobalányok naplói vagy az angol rendőr-iroda-

lom termékei; még arról, hogy a franciáknak még egy Leon Tinsseau-juk, Piere Lotti-juk, Henri Greuille-jük — az olaszoknak egy Verga-juk és Salvatore Farina-juk van, alig tud valamit.

És a helyett, hogy kölcsönösen felismerve a baj okát, egymásraható támogatással javítaná az irodalom a közönség hanyatló szépirodalmi érzékét, ízlését és hogy ezt tehesse abban hagná improduktív, vagy helytelen utakon járó munkálkodását — a kor józan irányzatának rovására ir mindent!

Jól tudom én, hogy ezek a fejtegetések a szó szoros értelmében lazák és lézagosak; hogy a témát, melylyel foglalkozom, bővebben, részletesebben kellett volna kifejtenem, annak igazságát több és talán találóbb példával illusztrálnom. Azonban fejtegetéseim ezen hiányosságának oka a jelen felolvasás azük keretén kívül leginkább az, hogy én részletes és mélyreható kritikát írni ezuttal nem is szándékoztam, hanem szándékom volt mindenek előtt kimutatni a bajt és konstatálni, hogy annak forrása nem ott van, a hol keresik, hanem magában a magyar irodalom, de főleg a magyar társadalomban.

És konstatálhatom azt is, hogy ez a baj orvosolható, de a magyar társadalom úgy gondolkozva, hogy minden úgy jó, a hogy van, — a bajt nem orvosolja.

Eljegyzési - és „Henneberg“
Lakodalmi - selyem K 35 f-től
Damast - feljebb bérmentve és
Eolienne - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Selyem

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich.

Piaci árak a legutolsó hativásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor. 1-41	Kor. 1-2
rozsa	»	9.10	9.20
árpa	»	8.50	9.—
zab	»	8.75	9.—
tengeri	»	9.—	9.25

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác.

50 kor. hetibért, vagy
50—60 % jutalékot
kap az, aki az én aluminium címeim és
áruim terjesztését elvállalja.
Képviselő mint mellékfoglalkozás is
gyakorolható.
Aluminium áruk könnyen eladhatók. Fevilágosítás és minta ingyen.
Ne mulassza el senki a kérdőzködést. Levelezőlap elég. Német
levelezés.
Cím: Hruby Antal
Muglitz (Morvaország.)

Béke!! és öröm minden családban, mert nem lesz háboru és olcsó pénzen jól lehet vásárolni a
versenyáruházban. **2554** pár különféle fajta **cipő** eladásra.
kerül még soha nem létezett olcsó árakon
Azért ajánlom bárkinek, mielőtt cipőszükségletét fedezné, bizományi üzletem megtekintését.
Egy pár jó férfi cipő már 4 kor. 50 fillértől, remek gyermekcipő már 85 kr.-tól kezdve kapható.
Pollák Ede
a versenyáruház bizományosa Zalaegerszegen.
Női kalap-ujdonságok megérkeztek.

Fogak szápadlással és szápadlás nélkül, aranyhidak és koronák, jól használható fog-sorok készítése. Tartós fogtömések, fájdalom nélküli foghúzások.

DR TOMPA A. ZALAEGRSZEG,
Munkácsy-utca 1. (Korona szálló mellett.)

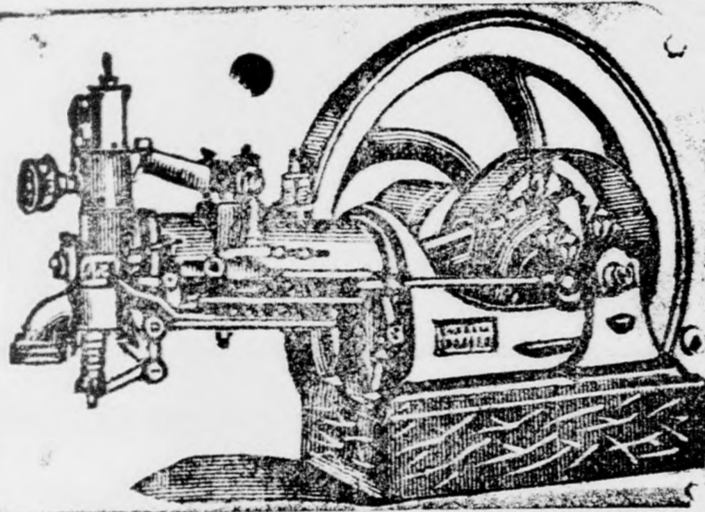
Figyelem! Sok értéketlen utánzatot szoktak ajánlani.

Globin
cipőtisztítószer
legszebb

**fényt adja,
a bőrt puhán és
egészen tartja.**

Kérjünk mindenütt határozottan Globint.
Fritsch Schulz jun. r. r.-től.

Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A Drezdai Motorgyár Részvény Társaság

Németország egyik legrégebb és legnagyobb

motorgyára

szállítja az elismert legtükéletesebb, legtartósabb, legszabatosabb járású, megbízhatóbb és legolcsóbb üzemű benzín, nyersolaj, gáz, acetylen, szivógáz motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselő és raktár: **Gellért Ignác és Tsa** Budapest, Teréz-körút 41. Telefon szám: 42 49

Meghívó.

A zalaegerszegi izraelita hitközség évi rendes

közgyűlését

1909 évi április 11-én vasárnap délután 2 órakor a felső kereskedelmi iskola nagytermében fogja megtartani, melyre van szerencsénk a hitk. tagjait hivatalos tisztelettel meghívni.

Zalaegerszeg, 1909 április 1.

Krausz Bernát hitk. titkár. **Boschán Gyula** hitk. elnök.

Husvételi

képeslapok, dísz-levélpapírok, képeslapalbumok

legnagyobb s legolcsóbb beszerzési forrása **Neubrunn Ignác** könyv- és papirkereskedésében.

Ódon könyvek, zeneművek a legmagasabb áron megvételnek.

Könyvkötő-tanoncot fizetéssel fölveszek.

Szíves pártfogásért esedezik

Neubrunn Ignác

könyv- és papirkereskedő, könyvkötő.

M-i-i-t? -- "Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle" Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadóboxban!"

Figyelem! Csakis a "JACOBI" jelzéssel valódi! Minden fadóbox egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

255/v. 1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 120. sz. végzése által **Reismüller Mária** végrehajtató javára 280 K tőke, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési és biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 878 koronára becsült gazdasági eszközök, 16, butor és terményekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása

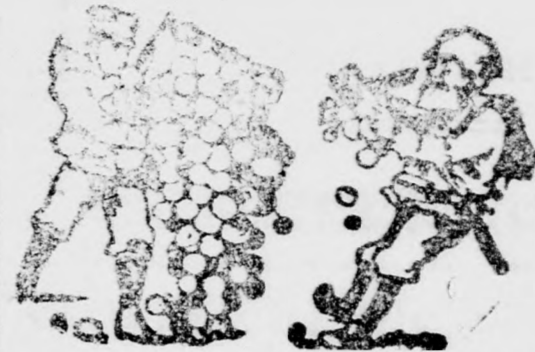
elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Zalaegerszegen és Pipahegyen** leendő eszközölésére 1909 évi április hó 15-ik napjának d. u. 5 és 6 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909 március hó 31-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó

Szőlő-

oltványokat

szállít, fajtisztaságért jótállva, legdusabb választékban a már évek óta

elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **GASPARI FRIGYES,** Medgyes, 120. sz. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

187/v. 1909.

Árverési hirdetmény

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 116. számú végzése által **Lórencz Ferenc** végrehajtató javára 63 K 60 f tőke, ennek 1908 évi május hó 1-től járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 748 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek helyszínén, vagyis **Zalalövön** leendő eszközölésére 1909 évi április hó 20-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909. évi március, 27-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

HÖLGYEK részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-féle MARGIT CRÈME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható Zalaegerszegen: **Kocsuba Emil** gyógytárában.

Páratlan és csodás hatású! Óvakodjunk utánzatoktól!

Hirdetések a lap kiadóhivatalában **felvételnek**

Olvassa!

el és jegyezze meg jól az árakat.

A tavaszi idényre a n. é. közönségnek **saját érdekében** ajánlom, mielőtt szükségletét fedezi, **dúsan felszerelt** Áruházam megtekintését, a hol minden elképzelhető czikkből helyben a legnagyobb raktárt találja, a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálás mellett.

Egyedüli raktár Magyar nyakkendőiben.

Kitűnő szinttartó patent harisnya **kötött:**

$\frac{1}{21}$, $\frac{2}{24}$, $\frac{3}{17}$, $\frac{4}{30}$, $\frac{5}{33}$, $\frac{6}{36}$, $\frac{7}{39}$,
 $\frac{8}{42}$, $\frac{9}{45}$, 10 évesnek 48 krajeár.

12 pár jó férfi harisnya 2 frt 40 kr.
12 pár divatos csikos harisnya 3 frt
12 pár extra finom harisnya 3 frt 80.

Jó női harisnya 25 krtól feljebb.

Gyermek-sapka 40 krajeárától feljebb.

Gyermek-cipők 90 krtól 5 forintig.

Sensatio!

6 dbb remek servis vizes-pohár
72 kr., előbb 2 frt 10

Remek teáscsésze párja 25 kr.

Tisztelettel

Deutsch Hermán

Közp. Áruháza.

Legújabb divatu csipke-szövet 80 krtól feljebb.

Szőlőoltvány és vesszőről

nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványokból, amerikai és európai sima és gyökerez vesszőkből, a világhírű „Delaware”-ből 1 1/2 millió készlet.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: **Szücs Sándor és fia**
szőlőtelepe **Bihardiószeg.**

Szőlőoltvány keresők figyelmébe!

Különféle I. és II. osztályu **Rip. Portalis** és **Rup. Monticola** alanyu gyökerez fásojtványokkal valamint II. osztályu vadvesszővel, nemkülönben többféle szőlőfajokból, közte a felkarolt **Muscat Ottonel**-ből, sima hazai vesszővel is szolgál és ebbeli szíves megkereséseket kér

Gróf Deym János

szőlőgazdasága Lesenczetomaj. Zalamegye.

Szokványyszerűségért és fajtisztaságért szavatolunk.

95/v. 1909.

Arverési hirdetmény

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. te. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbiróság 1042. számú végzése által **Szigethy János** végrehajtható javára 108 K 90 f tőke, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólilag lefoglalt 1219 Kr-a becsült butorok és tehenekből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek helyszínén, vagyis **Gutorföldön** leendő eszközlésére **1909 évi április hó 19-ik napjának délután 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. te. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. te. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1909. évi március 27-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Eladok még keveset használt
2 dupla fordítható,
vagy **2 szimpla,**
jókarban levő

carambol asztalt,

egy használt fagyalt-gépet,

egy **Acytelin** világítási készüléket,
(Molnár Márton szegedi iparos találmánya, melynél a robbanás teljesen ki van zárva) **tisztító-készülék, csillárok és égőkkel.**

KUMMER GYULA

oukrász és kávé Zalaegerszegen.

Jó és megbízható
aratógépet

==== szívesen vásárol! a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg. ====

Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

- „Milwaukee” kévekötő aratógép,
- „Milwaukee” marokrakó aratógép,
- „Milwaukee” fűkaszálo gép,
- „Milwaukee” aczélgereblye, önműködő kiürítéssel,
- „Milwaukee” köszörülőgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak vannak elismerve.

Figyeljék kívánatra ingyen és bérmentve.

Megbízható ügynökök és képviselők az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta, postafiók 121. sz. intézendők.

VÁMOSI ISTVÁN

késműves és villanyerővel berendezett műköszörűdjé Zalaegerszegen.

Raktáron tartok: angol, svéd és solingeni borotvákat, hajvágó-gépeket, fodrász-, szabó-, női- és papírvágó ollókat, ló- és marha-nyíró gépeket, zseb- és konyhakéseket, evő-eszközöket, ☐

kerti (metsző) ollókat,
szőlőoltó-késeket.

fenőköveket, fenőszíjakat stb. **nagy választékban.**

==== Az áruk jó minőségéért felelősséget vállalok. ====

Borotvák, ollók, kések s minden e szakmába vágó tárgyak köszörülését és javítását olcsón és pontosan eszközölöm.

Vidéki megrendelést azonnal eszközölök.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel **VÁMOSI ISTVÁN**
késműves és műköszörűs.

Toriszay József

Zalavármegye elsőrendű gőz mű-ruha-festő és kémiai vegytisztító telepe
ZALAEGRSZEG, Rákóczi-utca 9.

Felvételi üzlet:

**KÖRMEND,
 ALSÓLENDVA,
 ZALASZENTGRÓT,
 SÜMEG.**

Alapítási év 1904.

Alapítási év 1904.

Uri, női és gyermek öltözetek, se-lyem, gyapju-szövetek, függönyök és egyéb tárgyak festetnek és tisztítatnak.

Szakismeretséget végzett izléses munkáim számos rendelőim által elismerve.

VIDÉKI megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

(A pontos címre kérem figyelni.)

A májusi lakásváltozások alkalmával bátor vagyok a nagyérdemű közönségnek ajánlani magamat

viillamos világítások és villamos csengők bevezetésére, azok kibővítésére és javítására

melyért egy évi jótállást vállalok, és az árakat a legjutányosabban számítom.

Egyben szíves tudomásul adom, hogy műhelyemet egy a mai kor legújabb találmányával, az úgynevezett

Autogen-oxigén forrasztóval

kibővítettem, melylyel mindennemű féme- ket, u. m. vas, öntöttvas, acél, réz, gőzkazánok repedését, legyenek azok akár vidéken, a legnagyobb sikerrel a helyszínén is eszközölöm.

Juhász Lajos
 gépész-elektrotechnikus.

Védjegy:

„Hargony“

A Liniment. Capsici comp.,
 a Hargony-Pala-Exceller pótléka

egy régiónak bizonyult hárszer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom- csillapító szernek bizonyult kőszvénynél, csúsznál és meghűlésesnél bodörmsé- léppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Hargony“ védjeggyel és a Richter cég- jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 koronás és tégyszőlővén minden gyógy- szertárban kapható. — Forgalmaz: Török József gyógyszerésznél, Budapeston.

Elektor gyógyszerárta az „Arany oroszlánban“, Prágában. Előre beutazás 5000. Mindennapi készletben.

É R T E S I T É S.

Van szerencsém értesíteni, hogy Zalaegerszegen, saját házamban (Munkácsy- és Szeplet-utca sarkán) 1909. május 5-én egy, szak- emberek által kezelt

molykár elleni óvó intézetet

nyitok. — Hogy ezen új intézetet a nagyközönséggel megkedveltessem, az alábbi mérsékelt óvási díjakat állapítom meg:

	kor.	fill.
Boa, muff, sapka (kalap), vadászmellény, lábzsák stb. kisebb tárgyak darabonként	1	—
Kurta férfi és női kabátok és hason tárgyak drbonként	2	—
Utazó-, városi- és kocsibunda és hosszú kabátok	3	—
Szmirna és egyéb szőnyegek négyzet-méterenként	—	50
Gyermekekkel féldíjasak	—	—

Megjegyeztetik, hogy a szörmeárakra ártalmas naftalin, tabakkó és hason cikkek az óváshoz nem használhatók.

Tisztelettel

Vajdáné-Fürst Judit.

Óvás alatt álló cikkek betörés és tűz- kár ellen teljes mértékben biztosítva.

Óvási Időszak május hó 15-től szeptember hó 15-ig.

Kisebb tárgyak kéretnek dobozban beszoigáltatni.

munkás- hiányt

mezőgazdaságban csakis kitűnő minőségű gazdasági gépek használatával lehet pótolni.

Gépkereskedők, vaskereskedők, gépműhely- tulajdonosok stb. részére alkalom nyílik

„PLANO“-gépek és pedig:

- „PLANO“ kéveköto aratógépek,
- „PLANO“ marokrakó aratógépek,
- „PLANO“ fűkaszáló gépek,
- „PLANO“ acélgereblyék önműködő kiürítéssel,
- „PLANO“ köszörülő készülékek eladásával jó jövedelemre szert tenni.

Teljes jótállás kifogástalan munkáért, legjobb szerkezetért és kitűnő anyagért.

Megbízható ügynökök az ország minden részében kerestetnek.

Megkeresések: Budapest, főposta, postafiók 120. sz. intézendők.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószer puha padló számára.

- KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
- KEIL-féle fehér »Glazur« fénymáz 90 fillér.
- KEIL-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.
- KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.
- KEIL-féle legfinomabb cipő-crém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók: **Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.**